

INHOUD

Editoriaal.....	1
Wat is geld?	2
Wat is een bitcoin?.....	6
Praktische handleiding	9
Verslag congres	20
10-daagse: samenvatting... 23	
Lezersvragen	25
Beleggingsrooster	28

MACROTRENDS is een uitgave van:

Mr. Market bvba
Lindendorp 44/B
3990 PEER

Ondernemingsnummer: 859.787.808

Abonnementen:

e-mail : support@macrotrends.be

Afgifte LEUVEN 1
P409341

Godvernondemiljaardeju!

Beste abonnee,

Bij deze meteen mijn excuses voor de vloek hierboven. Het is de krachtterm die mijn grootvader gebruikte voor situaties waarin hij geen woorden meer vond om zijn frustratie uit te drukken. Hij was een smid, en een diepgelovig man, maar als het hem te machtig werd, dan verwenste hij de wereld.

Twee generaties later doe ik hetzelfde, en wel iedere keer als ik de koers van Bitcoin nog maar eens records zie breken. In het vorige nummer vertelde ik u hoe ik schoorvoetend mijn eerste stapjes zette in deze wondere wereld, aan 181 euro per stuk. Vandaag zitten we over de 600 euro per munt! G@&#&##@%deju!!

Waarom ben ik hier niet eerder in gestapt? Waarom heb ik niet geluisterd naar Tuur, die mij constant wees op het potentieel? Hoe is het mogelijk dat ik voor mijn doctoraat in Madrid het ideale monetaire systeem zat te bestuderen, terwijl zich een monetaire revolutie onder mijn neus aan het voltrekken was?

Ik weet het nog steeds niet. Wat ik wel weet is dat ik fundamenteel in Bitcoin geloof. Terwijl 80 % van de goegemeente namelijk denkt dat Bitcoin een hype is, meen ik dat het de eerste manifestatie is van een totaal nieuw paradigma, waar we nog maar net het begin van meemaken.

Wat dat is, een paradigma, en waarom bitcoin deel uitmaakt van een nieuwe, gedistribueerde realiteit, komt u verderop in dit nummer te weten. In ieder geval kan ik u nu al geruststellen: wie dus denkt dat ie te laat is om in Bitcoin te stappen, beseft nog niet hoe vroeg het is.

Bitcoin is in mijn ogen geen bubble, maar een Hubble: een innovatie die zo vernieuwend is dat we ons niet eens kunnen voorstellen wat de implicaties ervan zijn. Net zoals de Hubble-telescoop onze kijk op het heelal radicaal veranderd heeft, zo zal ook Bitcoin ons in de komende jaren aan het denken zetten over de aard en de functie van geld.

Ik zeg u, en ik zal het vanaf nu blijven zeggen: in deze markt móét u zitten. Bitcoin is geld, en wat meer is: het is het meest perfecte geld ooit.

Wil u weten waarom? Dan is daar maar één middel tegen: deze pagina omdraaien.

Véél leesplezier! Enne ... laat me weten wat u denkt!

Brecht.

Wat is geld?

“Bitcoin is een bubble”. Zou het de dubbele alliteratie zijn die maakt dat het zo leuk is om dit te beweren, of zou het komen doordat men eenvoudigweg niet snapt wat geld eigenlijk is? Ik vermoed het laatste, en om u aan te tonen waarom ik dat denk wil ik u even een stuk Oostenrijkse theorie presenteren zodat u het fenomeen bitcoin beter kan plaatsen.

Het meest aanvaarde ruilmiddel

Vandaag de dag wordt geld beschouwd als een afspraak. Het zou een standaard zijn die sociaal overeengekomen is, iets wat de overheid gedecreteerd heeft. Niets van. Geld is een product van de markt, net zoals schoenen dat zijn, of het blad dat u nu in uw handen houdt. Carl Menger, de grondlegger van de Oostenrijkse economische school, toonde aan hoe sommige economische goederen geld worden, niet omdat een overheid dat bepaalt, maar omdat ze nu eenmaal een aantal eigenschappen vertonen die ruil vergemakkelijken.

Naast hun gewone dagdagelijkse gebruikswaarde verkrijgen ze door die eigenschappen een zogenaamde “monetaire premie”, een extra laagje waarde, die bepaald wordt door het gemak waarmee dat product in een ruil gebruikt kan worden. De kenmerken van een goed ruilmiddel zijn de volgende: draagbaar, houdbaar, deelbaar, en herkenbaar zijn, en verder ook nog zeldzaam genoeg zijn om een zekere waarde te kunnen vertegenwoordigen.

Welke economische producten komen u nu spontaan voor de geest? Zeldzame manuscripten? Vliegdekschepen? Aluminium? Slagroom? Neen. Al die producten zijn ook wel zeldzaam, houdbaar, draagbaar, deelbaar of herkenbaar, ja, maar slechts in zekere mate. Andere producten, zoals vee, kralen, zout en peper zijn dat veel meer. Hun indirecte ruilwaarde is groter dan die van de vorige set producten, maar de waardering ervan is toch nog steeds voor het grootste stuk bepaald door hun finale gebruikswaarde.

Wat je nodig hebt, om van geld te kunnen spreken, is een product waarvan de ruilwaarde het grootste aandeel van de waardering uitmaakt. Is dat niet zo, en primeert de gebruikswaarde, dan blijft het goed in principe ruilbaar, maar zal men het liever meteen gebruiken dan dat men het wil omwisselen voor een ander direct te gebruiken goed.

Zo is tandpasta vandaag geen geld, omdat het product meer gewaardeerd wordt om zijn gebruikswaarde dan om zijn ruilwaarde. Maar bij een gewijzigde economische context (vb: hyperinflatie) kan dat wel snel zo worden. Tandpasta is zo waardevol als goud of zilver, maar dat is slechts context. Het is draagbaar, houdbaar, deelbaar, herkenbaar en zeldzaam, en binnen een bepaalde context kan het goud *waard* zijn.

Wat geld is, is dus volledig subjectief. U beseft nog het begin niet van hoe moeilijk dat te snappen valt. Zelf heb ik er een aantal jaar voor nodig gehad. Ik was er namelijk lang van overtuigd dat alle waarde objectief in goud kon worden uitgedrukt. Of nog erger: dat objectieve waarde bestond. Maar waarderingen gebeuren door de individuele psyche van elke deelnemer aan de markt, en er zijn zoveel meningen als hoofden. Objectieve waarde bestaat gewoonweg niet, en daarmee basta.

We moeten dus heel voorzichtig zijn met wat we geld noemen, en wat niet. We kunnen wel roepen dat goud geld is (klinkt goed, Mike Maloney doet dat graag) maar dat is slechts “contextueel waar”. Het is waar in de sociologie van de goldbugs. Daarbuiten is het gewoon een belegging zoals een ander. Vandaar dat ik steeds druk op het belang van sociologie: je moet snappen hoe mensen tot intersubjectieve waarderingen komen.

Carl Menger, de grondlegger van de Oostenrijkse School. Stelde dat geld géén afspraak is, maar net zoals taal en ethiek uit interactie ontstaat, en zo een “spontaneous order” creëert. Klinkt simpel. Is complex.

Eugen von Böhm-Bawerk. De opvolger van Menger. Veege de vloer aan met Marx in zijn “Marx and the close of his system.” Héérlijke lectuur.

Het ideale geld?

Laat ons dit nu even toepassen op bitcoin. Voldoet het ten eerste aan de kwalitatieve vereisten om geld te kunnen zijn? Ik zou zeggen van wel. Zeldzaam? Check. Draagbaar? Check. Houdbaar? Check. Deelbaar? Check. Herkenbaar? Check. Wordt het echter door het overgrote deel van de mensen als geld gezien? Neen. Nog niet. Voorlopig is bitcoin, op de totale bevolking beschouwd, nog steeds een belegging. Wil het geld worden, dan moet het een meerderheid van de mensen gebruikt worden, niet enkel om waarde in aan te houden, maar vooral om ruil te faciliteren.

Het grootste probleem met dat laatste is de stabiliteit van de wisselkoers. Wie vandaag bitcoins aanvaardt, kan de waarde ervan morgen dramatisch zien zakken, en wie ze net uitgegeven heeft, kan ze plots zien stijgen. Dat is niet wat je wil zien gebeuren met geld. Geld is de meest algemene standaard waaraan wij waarde afmeten, en als die standaard niet stabiel is, dan is het niet eens een standaard.

Persoonlijk denk ik echt dat het wel goed komt met die stabiliteit, en wat meer is: ik denk dat de fluctuaties in de bitcoinkoers vooral de onzekerheid over het oude paradigma weerspiegelen, eerder dan de speculaties over het nieuwe. Bitcoin is nog zeer volatiel omdat het simpelweg heel vroeg is, maar waar het werkelijk op aankomt is de vraag of de munt het potentieel heeft om werkelijk die nieuwe monetaire standaard te gaan worden. En mijn antwoord is, na vrij intensieve studie, een volmondige JA.

De reden dat ik dit denk is omdat bitcoin een economisch probleem oplost dat tot nog toe door geen enkel andere geldsoort kon worden opgelost. Vee, zout, peper, kralen, tabak, suiker, sigaretten, goud en zilver: al die producten zijn ooit geld geweest, maar steeds werd de monetaire premie toegevoegd aan de *bestaande* gebruikswaarde van het goed. Daarmee bedoel ik dat de ruilwaarde voortbouwde op de gebruikswaarde, wat men nu en dan eens "intrinsieke" waarde wenst te noemen.

Bitcoin is anders. Het heeft géén intrinsieke waarde. En dat is een voordeel, géén nadeel! Immers, als monetaire stabiliteit dé *conditio sine qua non* is om een economisch goed als geld te kunnen gebruiken, dan is elke buiten-monetaire factor die de waardering van het goed beïnvloedt een potentieel gevaar voor de monetaire stabiliteit. Of in het Nederlands: dan is elke economische vraag naar het ruilmiddel, niet omwille van zijn louter ruilwaarde maar ook omwille van zijn gebruikswaarde een bedreiging van de stabiliteit van zijn koopkracht.

Want waarom is goud een betere geldsoort dan zilver? Heeft u zich dat ooit eens afgevraagd? Omdat het mooier blinkt? Nee. Omdat het in veel minder industriële toepassingen wordt gebruikt. Er is de juwelenproductie ja, en er zijn de gouden coatings voor gevoelige apparatuur. Maar dat is het zowat. De waarde van goud wordt vooral bepaald door het feit dat het nooit écht verbruikt wordt, maar vooral opgeslagen en geruild.

Zilver, daarentegen, zit in elke smartphone, elke plasma-tv, elk zonnepaneel en in nog tientallen andere toepassingen (colloïdaal zilver, glascoatings, tandvullingen, you name it). Het heeft dus eigenlijk méér praktisch nut in industriële toepassingen dan goud. De waarde van zilver is dus niet enkel onderhevig aan de monetaire vraag, maar zeker ook aan de louter economische vraag naar grondstoffen.

En toch is ook goud niet het ideale geld. Er is ook in dat edelmetaal nog een grote louter economische vraag die de prijs ervan kan beïnvloeden. Als een half miljard Indische mannen halskettingen aan hun vrouwen willen geven, dan beïnvloedt dat de ruilvoet van alle prijzen, gesteld dat we goud als geld zouden zien. Nou, dat wil je dus niet. Het ideale geld moet alle waarderingen van gebruiksnut integreren, zonder zélf gebruiksnut te hebben.

The Big Chief: Ludwig von Mises. De allergrootste, als u het mij vraagt. Lees "Human Action" van hem. Of "Economic Calculation in the Socialist Commonwealth." Pareltjes van economische analyse. De man inspireert me elke dag.

Friedrich von Hayek. Ben een beetje minder fan van hem, omdat hij geloofde in democratie. Schreef wel baanbrekend werk, vooral inzake de "Structure of Production", wat ik behandeld heb op het congres.

Het ideale geld is dus een economisch goed waarvan de waarde bijna volledig door zijn indirecte ruilwaarde bepaald wordt, en slechts in zeer geringe mate door zijn directe gebruikswaarde. Iets dat qua prijszetting totaal onafhankelijk is van de industriële vraag ernaar. Iets dat totaal niet gegeerd wordt omwille van wat je er direct mee kan doen, maar omwille van wat je er indirect mee kan ruilen. Iets dat, indien het niet zo gemakkelijk zou zijn om mee te ruilen, geen enkele intrinsieke waarde zou hebben.

Iets ... zoals bitcoin dus.

Het belang van filosofie

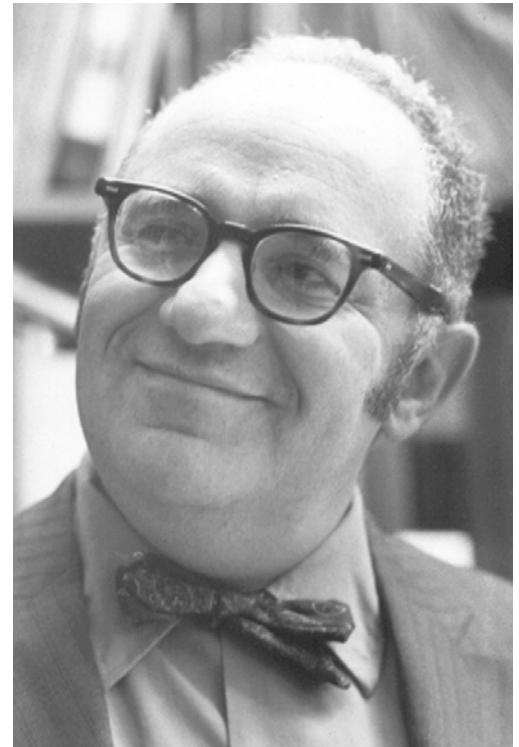
Het is dus juist dat Bitcoins, beschouwd op hun pure gebruikswaarde, volstrekt waardeloos zijn. Want wat kun je doen met een bitcoin, op zich? Niets, nada, rien. Het is een stuk code, gegenereerd door een ingenieuze protocol (waarover verder meer), maar op zich kun je er nog niet eens naar iemands kop mee gooien. Met de smartphone waarop die bitcoins staan kun je dat wel, maar met die bitcoins zélf dus niet. Bitcoin heeft geen “intrinsieke” waarde. Het is niet eens iets materieel.

Maar terwijl de goegemeente denkt dat dit “the smoking gun” is om te bewijzen dat bitcoin waardeloos is, snappen ze niet dat de afwezigheid van zelfs de geringste materiële gebruikswaarde net de “unique selling proposal” van de nieuwe munt is. Net omdat er géén industriële vraag naar is, of kan zijn, en Bitcoin dus énkél gewaardeerd kan worden omwille van zijn monetaire kenmerken, heeft het het potentieel om de monetaire functie béter te vervullen dan welk ander economisch goed dan ook.

Maar om bitcoin te snappen moet je abstract kunnen denken. Je moet inzien dat de enige reden waarom Bitcoin met zoveel argwaan wordt bekeken onze gedegradeerde Westerse filosofie is. We zijn zo danig materialistisch geworden in ons denken dat we ons gewoonweg niet kunnen voorstellen dat iets immaterieels ook waarde kan hebben. Met materialistisch bedoel ik namelijk niets ethisch maar epistemologisch: hoe we naar de werkelijkheid kijken. In het Westen wordt enkel wat materieel waarneembaar is als echt beschouwd.

Maar denk er eens over na. Als we onze definitie van wat echt is beperken tot datgene wat we direct visueel kunnen waarnemen, bestaat ook liefde niet, rechtvaardigheid niet, noch enige andere abstractie. Zou u dat werkelijk durven beweren? Nee toch? Welaan dan: het is niet omdat je iets niet kunt zien dat het daarom niet bestaat. We kunnen het ons voorstellen, en dat is de enige test die we moeten maken: is het voorstelbaar, dan bestaat het. Tenminste in ons hoofd. Maar dat is de enige plaats waar het moet bestaan om het waarde te kunnen toedichten.

Niet simpel he? Bitcoin daagt onze analytische capaciteit inderdaad uit dat het niet proper meer is. We worden geconfronteerd met een nieuwe ervaring van de werkelijkheid, en omdat die zich nog niet volledig gemanifesteerd heeft, twijfelen we of het wel echt kan zijn. Maar terwijl wij twijfelen of het geen bubble is wordt het wél steeds reëler in de dagdagelijkse praktijk. Bitcoin is nog geen geld, maar in sommige sociologieën is het dat wel al. Een groeiend aantal freelance webprogrammeurs, bijvoorbeeld, laat zich enkel nog betalen in bitcoin, en betaalt zelf ook enkel nog in bitcoin. Zij zijn wat je noemt “full circle” gekomen. Of met een moeilijker woord, maar niet minder belangrijk om te snappen hoe fundamenteel de veranderingen zijn die bitcoin zal teweegbrengen: die mensen, die niet eens meer omrekenen naar fiatgeld, zitten al volledig in een nieuw paradigma. Of bitcoin nu negen euro waard is, of negenhonderd, het zal de bitcoin-programmeurs worst wezen: één uur programmeren is een halve bitcoin, en dat is dat.

Murray Rothbard, dat is de chef van de vierde generatie. Schreef zo scherp over de ethiek die een vrije markt moet ondersteunen, dat je je kan verwonden aan zijn inzichten. Door hem ging ik beseffen hoe sterk het cultureel marxisme ons allemaal geïndoctrineerd heeft. Grote meneer.

Hans-Hermann Hoppe, met wie ik eerder dit jaar de eer nog had te mogen dineren. Schreef “Democracy, the God that Failed”, waarin hij uitlegt hoe democratie en communisme alleen in gradatie van elkaar verschillen, en niet in principe. Het ene leidt tot het andere. Vijfde generatie.

Wat is een paradigma?

Thomas Kuhn is de naam. In zijn bekende essay “The structure of scientific revolutions” (1962) toont hij mooi aan hoe wereldbeelden verschuiven. Eerst is er een anomalie in het wereldbeeld: een onregelmatigheid, iets wat niemand kan verklaren. Dan wordt de anomalie groter, en probeert men de bestaande verklaring voor de wereld zo uit te breiden dat die onregelmatigheid er toch nog in past. Finaal is de anomalie echter zo groot, dat geen enkele theorie nog steek houdt. De oude verklaringen werken niet meer. Het wereldbeeld crasht, en een nieuw (dat eigenlijk niet zo nieuw is, maar wat je kon zien aankomen, HAD je de trend opgemerkt) komt in de plaats.

Exact zo’n paradigmawissel is zich nu aan het voltrekken op financieel vlak. Bitcoin, of liever het protocol erachter, is de wereld diepgaand complexer aan het maken, zonder dat de goegemeente het doorheeft. Enkel wie genoeg abstractie maakt van het hier en nu, kan inzien dat er een zeer grote verschuiving bezig is, die eigenlijk al gestart is bij de uitvinding van het internet. Die verschuiving is de volgende: vandaag leggen we alles uit in termen van centralisatie en decentralisatie. Dat wordt binnenkort verleden tijd. Een nieuw paradigma lonkt, en het is met één woord samen te vatten: distributie.

Wie in de jaren negentig iets downloadde van het internet, die deed dat van op één plaats, de server genaamd. Dat was een computer, ergens, waarop het bestand stond, en dat haalde je dan binnen op je eigen computer. Die server was dus het centrale punt waar elke gebruiker om hetzelfde bestand kon gaan vragen. Wie vandaag iets downloadt van het internet, doet dat al lang niet meer vanaf één punt, maar vanaf een hele trits punten. Er is niet meer één centrale zender, en vele decentrale ontvangers, maar één zogenaamd “peer-to-peer”-netwerk van computers die de stukjes informatie die zij nodig hebben, met elkaar gaan uitwisselen. In feite is elke computer dus tegelijkertijd zender en ontvanger.

Voor de ietwat oudere lezers van dit blad is dit bijzonder moeilijk te begrijpen, omdat zij niet geboren zijn in deze nieuwe tijd. Zij hebben niets anders geweten dan de oude schema’s van zender en ontvanger, van chef en ondergeschikte, van eigenaar en schuldenaar. In de nieuwe tijd blijven al deze concepten bestaan, maar komt er een abstractielaag bovenop. De werkelijkheid wordt complexer, bekeken van op hun abstractieniveau, maar in feite eenvoudiger, bekeken vanop een hoger abstractieniveau.

Niet dat de jeugd slimmer is – in tegendeel – maar het denken in termen van totale mobiliteit en instant beschikbaarheid van informatie is distributie voor hen gewoonweg doodnormaal. Zij zitten dus ook al in dat nieuwe paradigma. Het codewoord daarbij is niet hiërarchie (wat etymologisch gesproken “gerangschikt” betekent), maar heterarchie (wat etymologisch gesproken “gelijkwaardig” betekent). In de nieuwe realiteit wordt informatie gedeeld, en wel via een heterarchisch netwerk van knooppunten, eerder dan gecommuniceerd via een centraal gereguleerd systeem.

Distributie is het idee dat het er niet op aankomt definitieve en finale beslissingen te nemen over de ideale schaalgrootte waarop dingen moeten georganiseerd worden, maar dat het erop aankomt de transactiekost van samenwerking te beperken, op welk niveau dat dan ook mag zijn. In feite is het een ont-ideologisering van management, een pure acceptatie van de feiten, zonder vooringenomenheid. Dingen organiseren zichzelf op het niveau waar ze het minste kosten, en de kunst is om dat vrij te laten, niet te willen mengen, niet te willen over-managen.

Jesus Huerta de Soto Ballester: mijn leermeester in Madrid. Van niemand heb ik meer geleerd dan van hem. Verzet zich met passie tegen centraal bankieren, en is een bijzonder inspirerend man. Heeft zes kinderen, drie bedrijven, en schrijft één boek per jaar. *The Boss*.

Zevende generatie: Philipp Bagus. Was vorig jaar nog te gast op mijn congres in Gent, om er zijn boek “De tragedie van de euro” in het Nederlands voor te stellen. Een vertaling van mijn hand, die helaas nog steeds niet verschenen is wegens ... tijdsgebrek. Komt eraan.

Bij Siemens, bijvoorbeeld, heeft men dat al langer door. Door de enorme schaalgrootte van het bedrijf, werd het management ervan haast onmogelijk. Zolang men de boel probeerde te bestieren in termen van centralisatie-decentralisatie werd verlies gemaakt. Elke discussie verzandde in een discussie over wat het beste is: een top-down, dan wel een bottom-up-benadering. Het middenkader werd gek, en de discoördinatie was totaal.

Tot men besloot een aantal dingen vrij te laten, en door alle departementen heen mensen functioneel te laten samenwerken. De interne e-mails werden gescreend op thema's, en wie het vaak over hetzelfde had, werd in contact gebracht met elkaar, zelfs al zaten ze in een totaal ander dochterbedrijf. De productiviteit steeg met ettelijke procentpunten en zonder dat er extra management bij kwam kijken, integendeel. En toch was er géén decentralisatie. Er was distributie. Als perspectief daarboven.

Bitcoin is wat mij betreft de exponent van dat soort denken: er is géén centrale beheerder, en toch werkt het. In feite is het de vrije markt on the rocks. Nu nog begrijpen wat de eenheid van rekenen is, en we kunnen aan de slag.

Wat is een bitcoin?

Een bitcoin, dat is een alinea tekst, met als start van die alinea het tijdstip waarop hij werd verkregen van de vorige eigenaar, en als einde van die alinea de publieke sleutel van de volgende eigenaar. Omdat het in het beroep van programmeur historisch zo gegroeid is dat men bepaalde stukken code (computertekst) groepeerde met een kleur, of wat rechtser uitlijnde dan de hoofdtekst, ging men aan alinea's de naam "blok" geven. Een bitcoin, dat is dus een blok code, met daarin de geschiedenis van dat blok.

Geen product, maar een proces

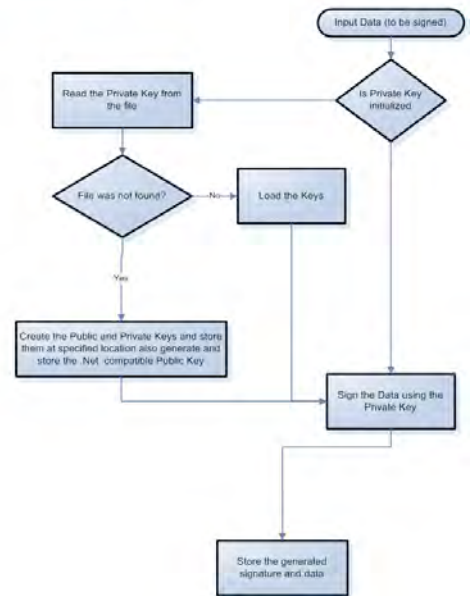
Een bitcoin is op de keper beschouwd dus eigenlijk geen alleenstaand product maar een stuk van een proces. Het is een keten van digitale handtekeningen, die netjes onder elkaar opgelijst staan, en dus door *tijdstip* van overdracht (bij het binnenkomen) en *adres* van overdracht (bij het buitengaan) afgegrensd worden tegenover een volgend blok code, dat zelf ook weer begint met het tijdstip van aankomst, en zo voort, en zo verder.

Tussen begin en einde van zo'n blok code zit een berekening, die we een "hash" noemen. Zo'n hash, dat is de controle van de geldigheid van de vorige transactie, aan de hand van de overschrijvingsdatum van het ontvangen blok. Wanneer een bitcoin overgeschreven wordt, dan wordt aan de originele blok code een paar lijnen nieuwe code toegevoegd, en met name de transactiegeschiedenis van het hele blok, ooit. Vergelijk het met de bekende Matroesjka-poppetjes, maar dan digitaal: in elk stuk code zit een ander stuk code, plus de transactiegeschiedenis van dat vorige.

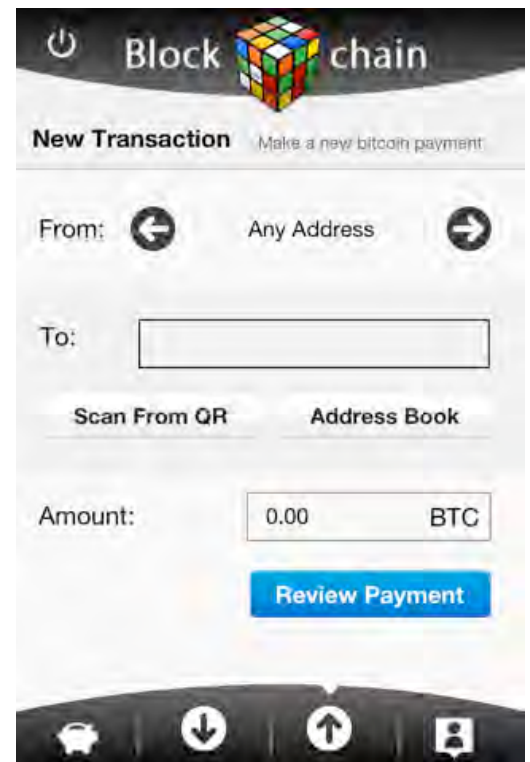
De confirmatiemethode voor de geldigheid van zo'n getransfereerde blok code is simpel: kijk gewoon naar de "time stamp", het tijdsmerk dat erbij ingeschreven werd om te weten of het de authentieke bitcoin is. Iedere kopie van de originele transactie moet noodzakelijk later komen dan degene die bedoeld was, en dus is elke blok code met een later tijdsmerk vals, een kopie, een wanna-be bitcoin.

Hiermee zien we al een eerste kenmerk van bitcoin dat het véruit superieur maakt aan andere monetaire systemen: probeer maar eens Bitcoins bij te maken, zonder dat het opgemerkt wordt. Onmogelijk.. Het netwerk zou onmiddellijk herkennen dat er valse stukken code op toer zijn - kopieën met een recentere datum – en de transactie ongeldig verklaren: "Deze bitcoin kun je niet overschrijven, omdat het geen bitcoin is. Een echte bitcoin komt organisch voort uit de vorige bitcoin."

Signing the data by using Private Key

Bij overdracht van een blok code aan de volgende eigenaar wordt gecontroleerd of de bitcoin een legitieme voortzetting is van een eerdere versie ervan. Zo heeft elke bitcoin een eigen historiek.

Mobiele versie van een "wallet", een toepassing waarmee u betalingen in bitcoin kunt doen. Betalen, dat is de toegang tot een blok code overdragen.

Sleutels en kluisen

Als een bitcoin eigenlijk niets meer is dan een stuk code waar de geschiedenis van de overdracht van het vorige stuk code in opgenomen is, nou, is dat dan niet de natte droom van elke NSA-ambtenaar, namelijk om te kunnen zien wie wie betaald heeft? Inderdaad, en dat is waarom er gewerkt wordt met zogenaamde “keypairs”, paren van publieke en private identiteiten, die toelaten dat de gebruikers van bitcoins en de bitcoins zelf netjes van elkaar gescheiden blijven.

Die keypairs, dat is een ingenieus stukje programmeerwerk, wat je kan vergelijken met een fuik: je kan er maar via één richting in. Met je private key kun je je toegang verschaffen tot je public key, maar het is niet omdat je een public key kan zien, dat je ook maar iets weet over de private key die eraan verbonden is.

Een public key, dat zou je kunnen vergelijken met een postbus in een muur, en de private key met de sleutel die op die postbus past. Je weet niet van wie het kastje is, je weet enkel DAT het van iemand is. Een private key, dat is technisch gesproken een lange set van tekens, die kan dienen als input voor je public key, net zoals een fysieke sleutel in feite dient als input voor het openmaken van je postbus. Is de input van tekens goed, dan gaat de public key open. Past de sleutel niet, dan blijft de public key ontoegankelijk.

Je public key, dat is eigenlijk niets meer dan je eigen safe deposit box, niet fysiek en op één plaats, zoals in een bank, maar digitaal en gedistribueerd, in de blockchain. Het is je eigen gedistribueerde kluis, in een lange keten van kluisen waaraan telkens één bitcoin verbonden is. In je public key wordt bijgehouden tot welke onderdelen van de blockchain je toegang hebt. En met je private key krijg je toegang tot die informatie.

Mocht ook dit te abstract zijn, onhou dan dat een bitcoin een blok code is waarin de transactiesgeschiedenis van de origineel gemijnde blok code wordt bijgehouden. Deze blok code kan verhandeld worden, niet door hem fysiek over te dragen aan de nieuwe gebruiker – deze blijft gewoon in de blockchain – maar door de controle erover te verhandelen, wat in de praktijk op hetzelfde neerkomt. Uw private key is wat u de mogelijkheid heeft deze controle effectief over te dragen, of, in het Nederlands: te betalen.

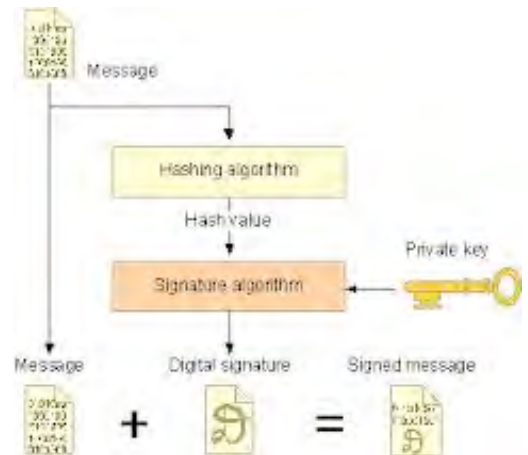
De commodity die dus verhandeld wordt zijn blokken code. Abstract eigendom dus, maar niettemin reëel. En zeker waardevol, gezien de grote voordelen die dit systeem biedt. Die zetten we apart nog even op een rijtje, zodat u nog beter snapt waarom bitcoin écht wel die vernieuwing is waar we al decennia zaten op te wachten.

Waarom is bitcoin beter?

Economie, dat woord zegt niet veel. Ik spreek liever van winstleer, de studie van wat waarde creëert. Iets is economisch waardevol wanneer het kosten bespaart, en doet het dat, dan zet het een hele dynamiek in beweging waarbij dingen die voorheen niet winstgevend waren, dat nu plots wel worden. Dat zet op zijn beurt weer nieuwe dingen in gang, en zo groeit de hele boel.

De uitvinding van de schoenzool bijvoorbeeld, maakte het rendabel om langere afstanden af te leggen tegenover hetzelfde gevoel van pijn. Het veranderde de relatieve prijsstructuur van alle producten in de economie, wat een hele rist nieuwe dingen mogelijk maakte. De uitvinding van de automobiel deed dat ook. En de uitvinding van het internet deed dat nog veel meer.

Wat nu, met de uitvinding van een nieuwe geldsoort? Wat is het innovatief potentieel daarvan? Het antwoord is eenvoudig: geld, in een vrije markt economie, dat is de helft van iédere ruil. En dus zal de kostenverlaging die eruit voortspuit niet enkel een effect hebben op één sector, maar op alle

De public key is het adres van het blok code dat verhandeld wordt. De private key is het stuk code dat als input kan dienen om zichzelf toegang te verschaffen tot die plaats in de blockchain.

Bekijk het zo: een “public key” is een slecht gekozen naam. Men had het beter “public box” genoemd. Het is het digitale kastje waar je je bitcoins in bewaart.

Bitcoin daagt ons uit. Enkel solide economische analyse kan u redden.

sectoren. Door bitcoin te gebruiken, kunnen ALLE ondernemers hun transactiekost verlagen, en de waarde daarvan, tja, die is voorlopig niet eens in te schatten. Wie weet hoe we elkaar binnen twintig jaar zullen betalen. Misschien vragen we ons dan pas af waarom we zolang gesukkeld hebben met online banking.

Is Bitcoin niet gewoon een nieuwe vorm van fiatgeld?

Nee. Fiat is latijn voor “ik stem ermee in”, “ik ga ermee akkoord” of in monetaire termen: “ik vertrouw erop dat het onderpand waartegen dit biljet is uitgegeven, waard is wat het zegt dat het waard is.” Fiatgeld is geld met onderpand. En in het geval van de staatsmunten is dat onderpand opgemaakt uit een collectie staatsobligaties, die gewaardeerd worden op hun toekomstig te realiseren waarde, en niet op hun actueel gerealiseerde waarde.

Niets van dat alles bij Bitcoin. De munt heeft géén onderpand, en de waardering ervan is niet gebaseerd op een probabiliteit in de toekomst, maar op een actualiteit in het heden. Wat gewaardeerd wordt, in een bitcoin, is zijn eigen transactiegeschiedenis, en aangezien die perfect te controleren valt, is er helemaal géén vertrouwen mee gemoeid.

Dus fiat? Nee. Echt niet. De eigenaar van een bitcoin mag er 100 % zeker van zijn dat zijn blok code geen valse kopie is, geen bitcoin dus, die door een alternatief programma in de keten geduwd werd, dikwijls aan een fractie van de kostprijs. De eigenaar van een dollarbiljet kan hetzelfde NIET zeggen. Hij is eigenaar van een stuk papier dat een belofte als onderpand heeft, en die beloftes worden gedevalueerd aan de lopende band: de Fed print ongeveer 5 miljard dollar per dag.

Bij bitcoin niets van dat alles. Er zijn 21 miljoen stuks geprogrammeerd, en meer zullen er nooit zijn. Inflatie, begrepen als het injecteren van vals krediet tegen dezelfde nominale waarde, is dus onmogelijk. De gebruiker is absoluut zeker dat de blok code waar zo'n bitcoin naar verwijst, er ook effectief is, dat er geen kopie van rondwaart in het netwerk, en dat de geldhoeveelheid niet kosteloos kan toenemen. Bitcoins kunnen gecreëerd worden, ja, maar niet zomaar. Er is een economische inspanning voor nodig, en dat is net wat die dingen waarde geeft. Geld is maar waard wat het kostte om te produceren.

Samengevat: bitcoin is beter, als geldsoort, omdat het géén vertrouwen vraagt, en het tegenpartijrisico dus tot een minimum beperkt. Het is beter, als geldsoort, omdat het deelbaarder is dan goud (er zijn 8 onderverdelingen van bitcoin mogelijk, waarvan de kleinste de Satoshi is), herkenbaarder is (een bitcoin is eigenlijk een levendig stuk geschiedenis), draagbaarder (je kan bitcoins op zesendertigduizend manieren mobiel maken), houdbaarder (op bitcoins kun je zelfs geen Koningswater gieten) en ook zeldzaam genoeg om waarde te kunnen dragen (er zullen er nooit maar 21 miljoen zijn).

Maar bitcoin is niet enkel beter in monetaire termen. Het is ook beter in economische termen. Een belangrijk aspect van dit hele gebeuren, namelijk, is dat het proces waarmee bitcoins worden overgedragen het product IS. Bitcoin is niet gewoon een stuk code, maar een stuk code dat verbonden is met andere stukken code, en waarvan de overdracht van de enige eigenaar naar de andere vrijwel kosteloos kan verlopen. Betaalt u de uitgever van dit blad maar eens in ounces goud. Eens zien wat het minste transactiekosten met zich meebrengt. The winner is known already.

Heeft bitcoin ook economisch potentieel?

Ja. Om u een voorbeeld te geven: voor het congres in Antwerpen gebruikte ik onder andere PayPal als betalingsmogelijkheid. Die houden 3,9 % op het betaalde bedrag in. Dat is astronomisch in vergelijking met inningen in bitcoin die meestal voor een fractie van het bedrag gebeuren. Bovendien was ik volledig overgeleverd aan de willekeur van een communicatief

Dit plaatje is misleidend. Het geeft je de indruk dat een bitcoin een echte munt is. Maar dit is gewoon een rond stuk metaal waar de public key in besloten ligt. Het is te vergelijken met de eerste automobielen. Daar zette men ook nog paarden voor. Vergeet dit soort dingen, het zijn de laatste pogingen om vast te houden aan het oude paradigma.

Wat vertrouwt u meer: een fiatmunt, waarvan het onderpand bestaat uit overheidsbeloftes, en zonder enige kost geinflateerd kan worden? Of een digitale munt, zonder onderpand, waarvan er geen kunnen bijkomen zonder zware investeringen te doen? Mijn keuze is gemaakt.

De mate waarin een innovatie kosten kan beperken is dé maatstaf voor de economische waarde ervan. De beleggingswaarde taxeren we aan de hand daarvan.

onbereikbare tussenpartij: PayPal hield een betaling in, zonder enige reden of vermelding, en liet die pas vorige week los, evenmin zonder enige reden of vermelding. Met Bitcoin gebeurt de betaling rechtstreeks, van rekening op rekening, zonder tussenkomst van derden.

Waarom, heb ik mij steeds afgevraagd, heeft een overschrijving van mijn bankrekening twee dagen nodig om aan te komen bij die van mijn leveranciers? Uiteindelijk zijn dat evengoed eentjes en nulletjes op een digitale rekening, niet? Wel, terwijl het banksysteem door zijn jarenlange collectieve aansturing hopeloos verouderd is, heeft bitcoin, in de vrije markt, een manier gevonden om de transactiekost daarvan drastisch te verlagen. Een overschrijving in BTC staat binnen het uur op uw rekening, en tegen een fractie van de kost.

Bovendien is het systeem volledig gedistribueerd, en dus zelfs niet eens in principe te centraliseren. Ja, het is mogelijk dat men de kapitaalmarkt van bitcoins centraliseert, maar niet het protocol zelf. Mocht de bitcoin-community geïnfiltrerd worden door overheidsagenten die de boel saboteren, dan zullen de altcoins (de alternatieve coins, zoals litecoins, terracoins en dergelijke) alleen maar in waarde stijgen. De geest is uit de fles, en ze is er met geen manier meer in te krijgen.

Laat de grijzende nozems van de financiële wereld dus maar lacherig doen over bitcoin. Het is én een betere munt, monetair gesproken, én een grote innovatie, economisch gesproken, én een product van een nieuw paradigma, filosofisch gesproken. Ik geloof er fundamenteel in, en zal u in de komende nummers nog meer proberen te vertellen over mijn onderzoekingen in deze.

Praktische handleiding

We hebben al een ferme brok theorie achter de kiezen. We weten nu wat bitcoins zijn, waarom ze de monetaire functie beter vervullen, en waarom ze ook economisch een innovatie zijn met grote beloften. We weten nu, kortom, waarom bitcoin geen bubble is, maar een hubble: een innovatie die zo'n verstreckende gevolgen kan hebben, dat we er ons nu nog geen beeld van kunnen vormen.

Hoe gaan we nu echter praktisch te werk? Hoe koop je en verkoop je bitcoins? Hoe bewaar je ze? In vorige nummers heeft Tuur hier al veel over geschreven, maar voor de nieuwe abonnees is het allemaal nog een beetje vers. Bovendien zijn er ook heel wat abonnees die nu pas de stap durven zetten. Een kleine recapitulatie kan dus geen kwaad.

Stap één: een bitcoinadres aanmaken

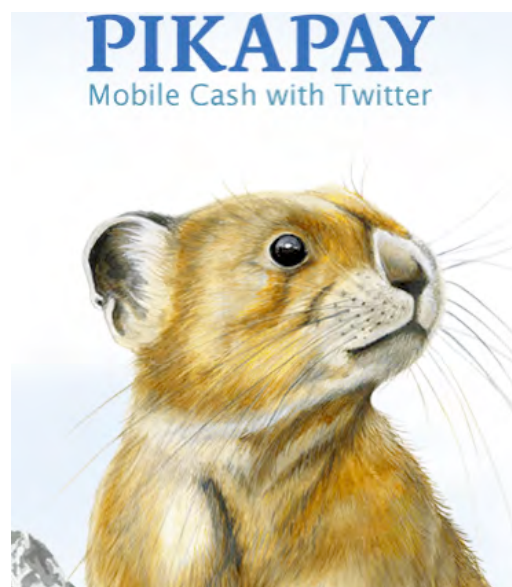
Stap één is het aanmaken van een bitcoin-adres. Of liever: twee. Want er is steeds een deel van uw vermogen dat u actiever gebruikt dan een ander, en dat zal ook zo zijn voor bitcoin. 80 % ervan kunt u opslaan met het oog op beleggen, en dat laat u met rust tot u winst wil nemen, terwijl het resterende deel actiever gebruikt zal worden, bijvoorbeeld om ermee te traden, of misschien gewoon om een pizza te bestellen.

Wat u dus wil, is een spaarrekening, waar u het grootste stuk van uw bitcoins op bewaart en waar u niet aankomt, en een zichtrekening, waar er minder bitcoins op staan, maar waar u wat vaker mee zal werken. Deze tweedeling is niet enkel logisch, ze is ook veiliger. Zo'n online wallet blijft kwetsbaar voor hackers, terwijl een offline wallet op geen enkele manier connectie heeft met het internet, en u dus ook niet bang moet zijn voor digitale diefstal.

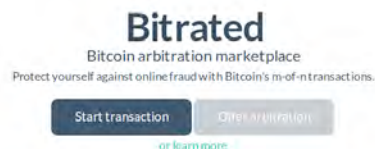
U begint dus best met uw "home base", die plek die superveilig moet zijn. Dat is de spaarrekening. Daarna kunt u er een rekening online bijnemen. Dat is dan de zichtrekening. Net iets minder veilig, maar ook dat valt mee.

Paypal Verified: gegarandeerde afzetterij. Neem als alternatief www.bitpay.com, dat werkt met bitcoin. Ter vergelijking: 3,9 % versus 1 % inningsfee.

www.pikapay.com: mobiel BTC betalen met Twitter. Of hoe we nog maar aan het begin staan van een hele reeks betalingsinnovaties.

www.bitrated.com: een privaat arbitragebureau voor bitcointransacties. Heeft u in bitcoin betaald voor een product, maar het niet gekregen, dan kunt u bij dit bedrijf terecht voor private rechtspraak.

Spaarrekening

We starten dus met het openen van onze spaarrekening. Niet via www.blockchain.info, want dat is een online wallet. Dat wordt onze zichtrekening. We gaan naar een website die géén online wallet aanbiedt, maar op basis van uw “toevallige” muisbewegingen een “random” keypair aanmaakt, dat u vervolgens geheel anoniem kan afdrukken. Eenmaal de public en de private key afgedrukt zijn, heeft die website geen enkel verder nut.

Degene die ik daarvoor gebruik is www.bitaddress.org. Je gaat ernaartoe, beweegt wat met je muis, en meteen krijg je een keypair aangeboden. Je kan kiezen om die meteen af te drukken, en dan heb je één bitcoin-adres met private key, maar je kan er ook voor kiezen om meerdere keypairs af te drukken. Dat kan bij de optie “paper wallet”, het tweede tabblad, waar u kunt kiezen hoeveel adressen u wil, en of u ze gewoon naakt wil, dan wel met wat franje errond:

English | [Español](#) | [Fran](#)

Op zo’n afdruk staat dan de public key (zie links: “load&verify”) en de private key (zie rechts: “spend”), telkens met hun bijhorende QR-code. Zo’n code (Quick-Response-code) is eigenlijk de visuele vertaling van de lange reeks tekens waaruit een normaal bitcoinadres bestaat. In plaats van al die tekens te moeten invoeren – wat de kans op fouten vergroot – kan u, met behulp van een smartphone, ook gewoon deze code inscannen. Vergelijk het met een barcode-scanner uit de supermarkt, maar dan privaat. Zo’n scanner-app vindt u tegenwoordig overal gratis op het internet.

Er zijn twee dingen die u kunt doen. Door het scannen van de publieke QR-code kunt u verifiëren (verify) hoeveel bitcoins er op dat adres staan. Dat kan iedereen. Mocht u zo’n papiertje met QR-code vinden in de goot, dan kan u weten hoeveel bitcoins erop staan. Dat is dus transparant. Dat wil echter niet zeggen dat u er ook controle over heeft. Wil u de bitcoins die op dat adres staan ook echt gaan gebruiken, in uw bezit krijgen, dan moet u ook de tweede code kunnen scannen: om ermee te kunnen betalen (spend) heeft u de private key (of de bijhorende QR-code) nodig.

Dus, surf u maar naar www.bitaddress.org en print u alvast enkele paper wallets af. Doe dat echter nadat u het internet afgesloten heeft. Het is immers verstandig om zo weinig mogelijk sporen na te laten wanneer u uw spaarrekening aanmaakt, en wanneer u zo’n adres aanmaakt wanneer het internet aan staat, dan bestaat steeds het gevaar dat iemand over uw schouder meekijkt. De website zal blijven werken, ook na het afsluiten van het internet, omdat het eigenlijk gewoon een JavaScript is, dat ook offline werkt.

Rap-zanger Snoop Dogg, die even grapt op Twitter dat hij Bitcoin wil aanvaarden als betaling voor zijn nieuwe album. Coinbase antwoordt: “Wij kunnen dat voor u in orde brengen.” Snoop Dogg: zend de info maar door. Als zo’n iconen BTC al zien zitten, dan is mainstream acceptatie niet ver meer af.

CEO Herman Gref van de Russische Sberbank is enthousiast over Bitcoin, en dat is geen toeval. Zelf was hij één van de grondleggers van Yandex, een digitaal betalingssysteem dat populair is in Rusland. Sberbank levert ook de liquiditeit voor www.btc-e.com.

Dit is Garry Parsfield, eigenaar van de The Old Fitzroy, één van de oudste hotels van Sydney. Hij was de eerste in Australië om bitcoins te accepteren als geld. Via via ben ik ook te weten gekomen dat apotheker Johan Leleu uit Menen ook bitcoins accepteert. Boekhoudkundig is dat een cash-inkomst. Zo aan te geven bij de fiscus.

Het kan paranoia klinken, maar ook op uw computer laat u beter geen enkel spoor na. Wanneer u dus kiest voor “afdrukken”, dan slaat u beter niet eerst de pdf op, maar drukt u rechtstreeks vanuit de applicatie af. Of wil u de keypair afdrukken door die te knippen en te plakken in een Word-document, sla het document dan niet op, maar druk het gewoon zo af, zonder opslaan. In ieder geval wil u uw private key niet digitaal bewaren. U drukt die af, en daarna verwijdert u elke digitale referentie ernaar van uw harde schijf.

In feite is zelfs het verwijderen van het documentje waarop die key stond, nadat die afgedrukt is, niet voldoende. Het moet ook verwijderd worden uit de prullenmand van uw computer. En, wil u helemaal zeker zijn, dan zou u bijna uw harde schijf moeten buitengooien, want ik heb me laten vertellen dat zelfs gewiste data daar nog via recovery terug kunnen gehaald worden. Maar goed, dat is al heel extreem. Ik wil u maar zeggen: veiligheid eerst.

Zichtrekening

Op onze spaarrekening staat nu echter nog niets. We moeten eerst nog bitcoins gaan kopen. Dat gaan we doen met onze zichtrekening, die we ook nog moeten openen. Deze zichtrekening kan ook een paper wallet zijn, maar dat is niet zo handig. Wil je mensen gaan betalen, dan moet je constant je private key gaan invoeren in online wallets, en dan is er niet echt een muur meer tussen uw “cold storage”, die offline en dus superveilig is, en uw “hot storage”, die online is, en dus wat meer risico heeft op diefstal.

De website die ik daarvoor gebruik is www.blockchain.info. Er zijn nog andere wallets, maar dat vind ik de meest gebruiksvriendelijke. Als u naar het onderdeel “portefeuille” gaat, bovenaan links, dan vindt u de groene knop “Maak Mijn Gratis Portemonnee”. U kiest een wachtwoord en dat vult u twee maal in, alsook de CAPTCHA die controleert of u een mens bent. Een log-in kiezen is niet nodig, omdat de website er u zelf een zal geven. Het zal een nummer zijn. De website geeft u wel een ezelsbruggetje van 17 woorden mee, die u best kan afdrukken. Dat zijn namelijk de woorden die u nodig heeft om uw paswoord te resetten, mocht dat nodig zijn:

Ezelsbruggetje om uw wachtwoord terug te halen

Uw portemonnee is succesvol aangemaakt. Als u het wachtwoord vergeet kan het ezelsbruggetje hieronder gebruikt worden om het terug te krijgen.

Noteer het volgende:

```
curl drug bitter taser faithfuls tequila ecologist mild executioner overripe creditor inshore hefflin herne
convinces counterrevolutionary critics
```

Weet het ezelsbruggetje niet opslaan op uw PC of in uw e-tocht! Schrijf het op of print het uit!

Zonder de ezelsbruggetje kunnen we niet helpen bij het herstellen van vergeten wachtwoorden en zal dat resulteren in verlies van al uw Bitcoins.

Afdrukken
Verdergaan

Eens geklikt is op “afdrukken” (liefst) dan gebeuren er twee dingen. Ten eerste krijgt u een pop-up venster, met daarin een pdf die u onmiddellijk moet afdrukken. Het is het document waarop uw keypair staat, met de bijhorende QR-codes:

Mijn Portemonnee Ben Uw Eigen Bank.

Mijn portemonnee is een gratis online bitcoin portemonnee die u kunt gebruiken om wereldwijd gratis betalingen te maken. Wij maken het betalen met bitcoin gemakkelijk, veilig en overal beschikbaar op uw telefoon of computer.

We zijn geen bank, behoudt u volledige eigendom van uw geld. We kunnen uw saldo, zie uw transacties of betalingen op uw rekening.

[Maak Mijn Gratis Portemonnee](#)

[Probeer een demo-account](#)

Er wordt veel zever verkocht over hacking en het “kraken” van bitcoin. Wat er gekraakt wordt, is niet bitcoin, maar de paswoorden van de online wallets, wat iets heel anders is. Kies daarom altijd voor een veilig wachtwoord, en het liefst ook voor “Two Factor Authentication”, de methode van inloggen waarbij u niet enkel een paswoord nodig heeft, maar ook een nummer dat u per telefoon wordt toegezonden.

Eén van mijn publieke adressen. Schrijft u gerust een paar bitcoins erop over ...

Dit is een afdruk van uw online wallet, uw zichtrekening, en daar is het ons om te doen. Sla dit document niet op op uw pc, maar druk het meteen af, en sluit daarna het venster. Dan zult u het tweede zien wat veranderd is: u wordt geleid naar de plaats waar u zich toegang kan verschaffen tot uw portefeuille, waar de log-in "Identificatie" al voor u is ingevuld (zie kader)

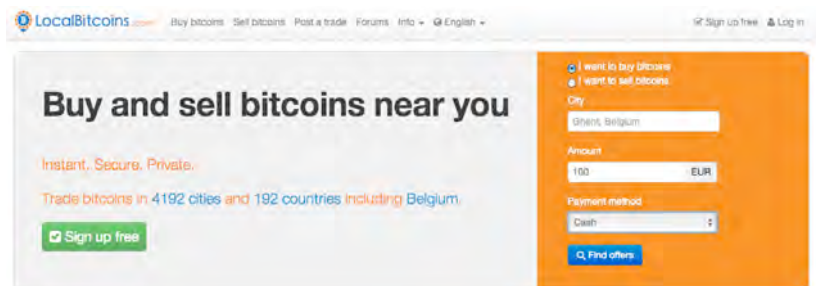
U vult er uw wachtwoord in en u klikt op "open portemonnee". Volgend scherm verschijnt (zie kader)

Zo, nu bent u klaar om bitcoins te gaan kopen. U heeft nu een spaarrekening (paper wallet, cold storage) én een zichtrekening (online wallet, hot storage). Op beide rekeningen gaan we nu bitcoins storten. Dat kan door met uw fysieke zichtrekening bitcoins te kopen op een bitcoinbeurs, en die dan naar uw bitcoinzichtrekening over te schrijven. Maar dat kan ook via een gewone aankoop in cash, waarbij de gekochte bitcoins van de eerste keer op uw bitcoinspaarrekening worden gestort. Dit bespreken we in volgend punt.

Stap twee: bitcoins kopen

Nu begint de echte actie: u gaat fiatgeld omzetten in bitcoins. Er zijn twee manieren: cash en overschrijving. De eerste manier is anoniemer dan de tweede, maar heeft een grotere transactiekost (u moet zich verplaatsen). De tweede manier is goedkoper dan de eerste, maar is niet anoniem (u moet zich registreren). Voor cash-aankopen gebruikt u www.localbitcoins.com, waar u met lokale verkopers kunt afspreken. Voor aankopen met de bank kan u www.bitstamp.net gebruiken, waar u bitcoins kunt kopen zonder de individuele verkoper te moeten contacteren/zien.

Cash is king

Voor wie nog geen ervaring heeft met bitcoin raad ik de eerste methode aan. Die is fysieker, en geeft u de gelegenheid om in contact te komen met mensen die al enige ervaring hebben met deze munt. Altijd meegenomen als je eens een vraag wil stellen. Los daarvan kun je ook dikwijls koopjes doen. Verkopers moeten namelijk hun offertes online zetten, en als ze niet regelmatig hun prijs aanpassen, terwijl er toch iemand op klikt, dan zijn ze verplicht toch aan die prijs te verkopen, zelfs al is die ondertussen gestegen.

Ook hier is er weer wat registratiewerk, maar bij www.localbitcoins.com valt

Op www.localbitcoins.com kunt u BTC kopen voor fiatcash. Dat is helemaal niet illegaal, zoals bovenstaande cartoon een beetje wil laten uitschijnen.

Setup voortzetten

Vul hieronder uw login-gegevens:

Identificatie: e32f514e-e4d9-4727-9198-4ef9a30b3472

Wachtwoord:

[Open portemonnee](#)

Het venster waar u kan inloggen heet "setup voortzetten", ook wanneer de setup al voltooid is. Let daar niet op. Het is een slechte automatische vertaling van de website.

Mijn Portemonnee Ben Uw Eigen Bank.

Portemonnee Startpagina	Mijn Transacties	Geld overmaken	Ontvang Geld	Import
Totaal aan transacties	0			
Totaal ontvangen	0.00 BTC			
Totaal verzonden	0.00 BTC			
Eindsaldo	0.00 BTC			

Dit is uw Bitcoin adres
1JiBa8juxRWN8y11N9UwqMK7UyV46gfuA6
Deel dit met iedereen zodat ze naar u kunnen overmaken.

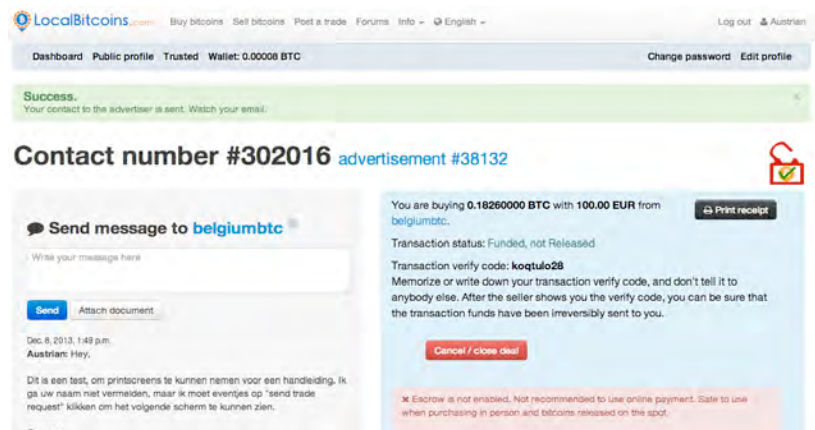
"Mijn portemonnee" is het eerste scherm dat verschijnt na het inloggen.

het goed mee: géén lastige verificatieprocedure zoals bij Bitstamp, en een heel intuïtieve interface: je voert de stad in die het dichtst van u ligt, of u wil kopen of verkopen, en u krijgt meteen een lijst van verkopers:

Results for buy bitcoins with cash near Ghent, Belgium

Trader	Distance	Location	Price/BTC	Limits	
belgiumbtc (21; 100%)	1.5 km	Overpoortstraat, 9000 Ghent, Belgium	573.91 EUR	100 - 25000 EUR	Buy
gent (14; 100%)	1.0 km	9000, Gent, Belgium	810.00 EUR	5 - 2000 EUR	Buy
BTC_en_LTC_Gent (0)	0.9 km	Ghent, Belgium	689.62 EUR	250 - 9750 EUR	Buy
BitcoinBodhisattva (0)	39.2 km	Izegem, Belgium	567.61 EUR	0 - 1000 EUR	Buy
localbourse (3; 100%)	39.3 km	Bruges, Belgium	567.61 EUR	At least 20 EUR	Buy

Bemerk de grote verschillen: de ene vraagt nog de prijs van de 800-piek, terwijl er al anderen zijn die rond de 570 euro vragen voor een bitcoin. Soms is het ook andersom, en vraagt men veel te weinig gezien de huidige prijzen. Klik je op Buy, dan wordt een verzoek gestuurd naar de verkoper met de melding van het bedrag in euro dat je bij hem wil kopen. (Zie kader)

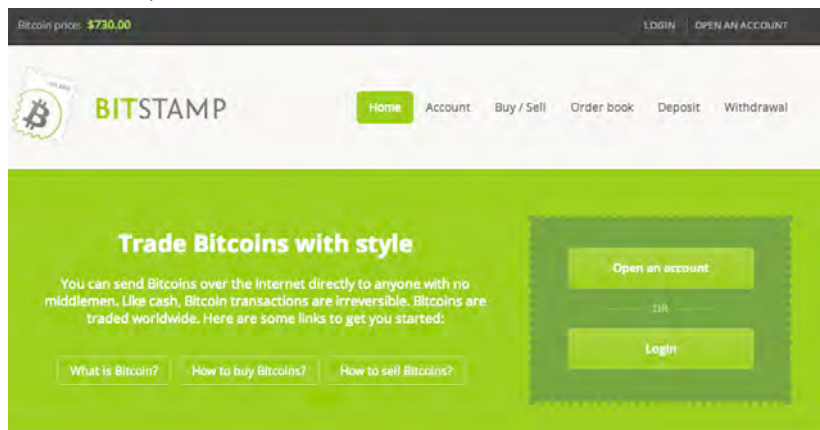

LocalBitcoins.com interface showing a successful transaction confirmation. The message states: "You are buying 0.18260000 BTC with 100.00 EUR from belgiumbtc. Transaction status: Funded, not Released. Transaction verify code: koqtulo28. Memorize or write down your transaction verify code, and don't tell it to anybody else. After the seller shows you the verify code, you can be sure that the transaction funds have been irrevocably sent to you." Below this, there is a "Send message to belgiumbtc" button and a "Contact number #302016 advertisement #38132" link.

Let wel! Uw aangekochte bitcoins worden gestort op de beurs-wallet die vasthangt aan uw account bij www.localbitcoins.com, maar dat wil nog niet zeggen dat u ze in veilig bezit hebt! U moet ze, als laatste stap, ook nog gaan overschrijven naar uw zichtrekening (wallet bij www.blockchain.info) of naar uw spaarrekening (paper wallet die u verkreeg via www.bitaddress.org). Beurzen zijn plaatsen waar véél geld omgaat, en de incentive voor hackers, om daar geld te stelen, is enorm. Vandaar ook dat u best niet te lang uw bitcoins daar laat staan, en ook gebruik maakt van de zogenaamde Two Factor Authentication (zie kader).

Wiring is tiring

De tweede methode is die met overschrijving. Dat kan ook op de vorige site, maar persoonlijk heb ik dat nog nooit gedaan. Voor grote bedragen is de liquiditeit van die markt dikwijls niet groot genoeg, en dus kunnen sommige orders moeilijker verwerkt worden.

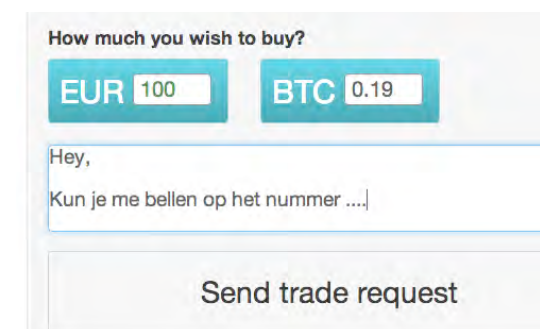

Bitstamp website interface. The main banner reads "Trade Bitcoins with style" and states: "You can send Bitcoins over the Internet directly to anyone with no middlemen. Like cash, Bitcoin transactions are irreversible. Bitcoins are traded worldwide. Here are some links to get you started: What is Bitcoin? How to buy Bitcoins? How to sell Bitcoins?". Navigation links include Home, Account, Buy / Sell, Order book, Deposit, and Withdrawal.

deBitcoin website interface. The main article is titled "7 LESSONS I LEARNED ABOUT INVESTING IN BITCOIN" by TUUR DEMEESTER. The article is part of a series titled "7 Lessen die ik leerde over beleggen in Bitcoin (eerste deel)".

www.debitcoin.org, de nieuwe website van Tuur. Hij heeft er een wekelijkse show op, samen met Paul Buitinck, ex-Goldmoney, getiteld "De week van de bitcoin". Interessant, te volgen.

Trade request form interface. It asks "How much you wish to buy?" with input fields for EUR (100) and BTC (0.19). Below this, there is a "Send trade request" button.

Als u op "Send trade request" klikt, dan krijgt u een scherm te zien met daarop alle info over uw lopende transactie. Links vindt u een chatfunctie, om af te spreken, en rechts vindt u gegevens over het "funden" en "releasen" van de verkoop. Een verkoper moet namelijk het aantal bitcoins dat u wenst te kopen eerst vrijgeven aan de website, die optreedt als escrow broker. Zo bent u zeker dat ze klaarstaan voor u. Als u ook effectief de cash overhandigt, dan zal hij de transactie "releasen", waardoor de gekochte bitcoins op uw wallet worden gestort.

LocalBitcoins.com interface showing the "Escrow" section. It displays the transaction details and the escrow status.

Two-factor authentication betekent dat u niet enkel een wachtwoord online invoert, maar dat u ook een extra wachtwoord invoert, waar alleen u offline kunt over beschikken. Het verhoogt de veiligheid enorm. Het bovenstaande is een printscreen van mijn beurswallet. Maar liefst 253 keer heeft men proberen in te loggen. En het was niet ik.

Wil u bitcoins kopen met overschrijving, dan kunt u terecht bij www.bitstamp.net. Van alle beurzen vind ik dit voorlopig de meest betrouwbare, al moet ik zeggen dat er geen enkele beurs is waarvan ik vind dat ze solide tot op het bot zijn. De bank die de liquiditeit levert voor deze beurs is Unicredit in Slovenië, wat je nu niet bepaald een topper kunt noemen.

Ik ben dus op zoek gegaan naar een alternatief, en dat heb ik gevonden in www.justcoin.com. Dat is een nieuwe beurs, en dus moeten we ook hier voorzichtig zijn. Maar het grote voordeel is dat uw identiteit niet eerst moet geverifieerd worden, voor u kan kopen, maar slechts geverifieerd wordt bij withdrawal. Net zoals dat bij www.bitstamp.net kunt u dus niet ontsnappen aan een verificatie, maar u kunt tenminste wél al in de markt stappen.

JustCoin zit bovendien in Noorwegen, dus buiten de Eurozone, en hun bank is DNB ASA. Dat zit snor - voor zover banken nog snor kunnen zitten - want DNB ASA is de grootste bank van Noorwegen. JustCoin is in mijn ogen ook digitaal even veilig: net zoals Bitstamp hebben zij ook 2FA, wat mij voor de bescherming van je tijdelijke beurs-wallet niet onbelangrijk lijkt.

Hoe ga je nu tewerk. Opnieuw: account aanmaken, wachtwoorden, heel de rimram. Dan log je in, en je gaat naar de optie "Deposit" en je kiest voor "Bank" en vervolgens "Eur". Doe je dat, dan krijg je meteen alle betalingsinfo op een rijtje:

Deposit EUR with bank transfer

It's fast and easy to deposit using bank transfer. Send from your Internet banking using the details below.

Recipient	Justcoin AS Tordenskioldsgate 3 0160 Oslo Norway
IBAN	NO05 1250 6115 084
SWIFT/BIC	DNBANOKKXXX
Message to recipient	1010070535
Minimum amount	25 EUR (Don't send as NOK)
Our bank	DNB BANK ASA

Het minimum over te schrijven bedrag is 25 euro, en de depositofee is 2,5 euro. Wanneer je bitcoins verkoopt, en uw geld terug naar uw bankrekening wil is de fee 5 euro. Wie dus probeert met 100 euro doet hier een vrij dure deal. Maar vanaf 1000 euro valt het allemaal goed mee. Vergeet bij het overschrijven zeker niet de "Message to recipient" als vermelding mee te geven. Anders weet men niet dat het geld voor u bedoeld is.

Justcoin

Home Trade Deposit Withdraw

Instant / Advanced

BTC/USD

BTC/EUR

Buy

Sell

Stats

BTC/NOK

BTC/LTC

BTC/XRP

Order history

BTC/EUR

You have 0 EUR to spend

EUR to spend (all)

EUR

Price per BTC

Fee

You receive approx

Buy Bitcoin

Justcoin

Home Trade Deposit Withdraw

Bank deposit

Depositing using bank transfer is easy. Choose

Bitcoin

Bank

Litecoin

Ripple

Voucher

USD

EUR

NOK

www.justcoin.com. Een alternatief voor Bitstamp? Ziet ernaar uit van wel.

BTC lijkt zich te stabiliseren rond 620 à 640 euro. Wat mij betreft een consolidatie, géén trendbreuk. Even ademen, en dan zijn we weer weg.

In het Delftse stadscfé "De Waag" kunt u al met bitcoin betalen.

Is uw account eenmaal gefunded met het nodige geld, dan kunt u beginnen met uw aankoop. Men heeft JustCoin zo uitgebouwd, dat het ook zou kunnen gebruikt worden als tradingplatform, zelfs van EUR naar NOK via BTC, maar persoonlijk ben ik hier niet geïnteresseerd in. Ik wil gewoon een vlotte manier om aan BTC te geraken, en deze website biedt dat. En wat bijzonder leuk is: tot eind 2013 kan u er gratis bitcoins aankopen. Doe er dus uw voordeel mee!

Stap drie: bitcoins beheren

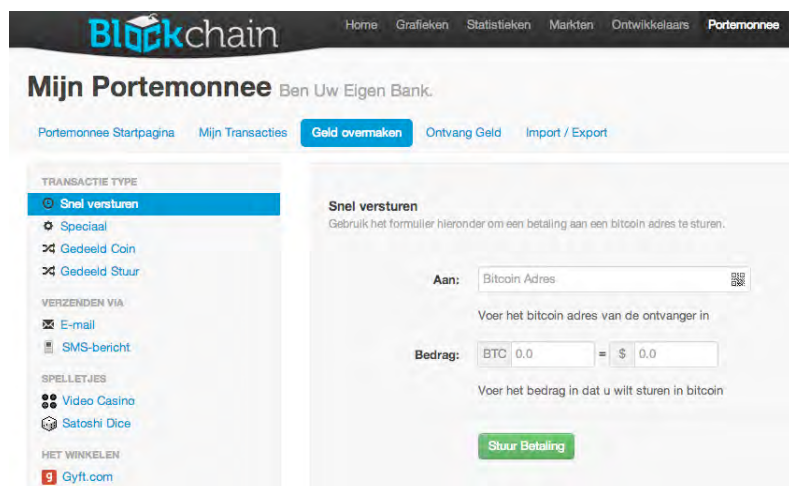
U heeft nu bitcoins in uw blockchain-wallet, en van daaruit kunt u er verschillende dingen mee gaan doen. U kunt ze sparen, consumeren of investeren. We overlopen alle mogelijkheden.

Sparen

Mijn definitie van sparen is: "Het liquide houden van je middelen tot je ze investeert of consumeert". In die zin is uw bankrekening géén spaarinstrument, maar een investeringsvehikel: u leent geld aan de bank, en daarvoor krijgt u een vergoeding: rente. Dat geldt zowel voor uw "spaarrekening" (wat eigenlijk een investeringsrekening voor call loans zou moeten worden genoemd) als voor uw deposito-rekening (wat géén bewaargeving is, waarover in volgende nummers meer). Aan beide vormen van "sparen" hangt een investeringsrisico vast en u moet u daar altijd goed bewust van zijn.

Bitcoins sparen draagt géén zo'n risico. Het is namelijk écht sparen. Het is het bijhouden van uw bitcoins tot u ze ergens in investeert of consumeert, en dat kan het beste in uw paper wallet gebeuren. Heeft u dus een mooie trade gedaan in bitcoin, of een grote betaling ontvangen, dan is het verstandig om even te controleren of het aandeel bitcoins dat in uw blockchain-wallet zit nog steeds ongeveer 20 % is van uw totaal vermogen in bitcoin. Zoniet, dan maakt u best een paper wallet extra aan, en schrijft u het geld naar die wallet over.

Geld overschrijven, dat doet u door in www.blockchain.info voor die optie "Geld overmaken" te kiezen:

U voert het BTC-adres van uw paper wallet in, en binnen enkele seconden is de zaak geregeld. De paper wallet die u eerder aangemaakt had, en in uw kluis lag met voorlopig 0,0 BTC erop, krijgt nu in de blockchain de waarde die u ernaar overgeschreven heeft. Het klinkt wonderbaarlijk, maar dat is het niet: de papieren afdruk is in feite slechts een visuele manifestatie van uw digitale plaats in de blockchain.

Noot: vertrouwt u het zaakje niet, en wil u zeker zijn dat die overgeschreven BTC's effectief op uw paper wallet beland zijn, scan dan even de load&verify code met uw smartphone, of, als u de BTC's toch als pdf bewaard heeft,

De term "spaarrekening" is mijns inziens misleidend. Sparen, dat is het liquide houden van je middelen tot je ze investeert of consumeert. Hoewel een spaarrekening vrij liquide is (kost niet veel tijd om je geld ervan te halen) is het toch een lening aan de bank, en dus zou men beter spreken van een leenrekening.

Consumeren is het verbruiken van een economisch goed. Aangezien geld verbruikt wordt door het te ruilen komt het verbruiken ervan neer op "betalen". Wat we doen, wanneer we iets kopen om te consumeren, is een monetair goed ruilen voor een consumptiegoed.

Investeren is het inzetten van een hedendaags economisch goed met het doel een toekomstig economisch goed te produceren. Wat we doen, wanneer we een investering doen, is hopen dat die investering meer zal opleveren dan het scenario waarin we dat goed gewoon geconsumeerd hadden.

copy-paste dan even de public key in het vak “Zoek” op de homepage van blockchain.info. U zal zien dat het systeem u bevestigt dat dat papiertje, met die public key erop, inderdaad 1 BTC vertegenwoordigt.

Consumenten

Consumenten definieer ik als het verbruiken van een economisch goed. Het verbruiken van geld noemen we betalen. In feite kreeg u de uitleg daarvoor al in het punt hierboven, want met dezelfde functie (geld overmaken) kunt u niet enkel overschrijvingen doen naar uw paper wallet, maar ook naar anderen, tout court.

Wat ik hier dus wil doen is even dieper ingaan op het feit dat bitcoin NIET virtueel is, maar reëel. Virtueel betekent: “bestaand lijkend”, “eigenschappen vertonend van een iets, maar dat iets toch niet zijn”. Fiatgeld is in die zin veel virtueel, omdat het een waarde lijkt te vertegenwoordigen, terwijl bij dieper onderzoek blijkt dat het onderpand alleen maar waardevol lijkt, maar het niet is.

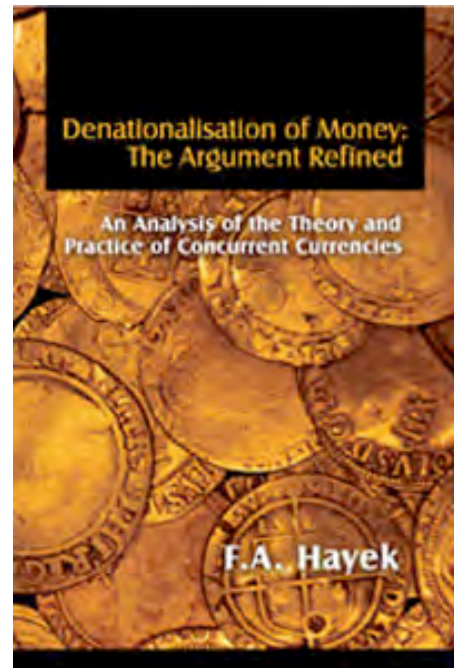
Als u dat snapt, dan geef ik u de volgende denkoefening: als u weet dat paper wallets anoniem aangemaakt kunnen worden, als u weet dat u zelf kunt kiezen hoeveel BTC u aan zo’n paper wallet toegekend wordt, is het dan niet mogelijk om uw eigen munteenheid uit te geven? De vraag stellen is ze beantwoorden: Ik presenteer u: de ArnaertCoin.

Een beetje rommelig, toegegeven (en vooral ook heel narcistisch, mocht ik dit echt menen), maar ik wil u maar aantonen dat bitcoin zo reëel is als u het zelf wil. Check het zelf maar: als u de QR-code van dit afgedrukte biljet inscant, dan zult u vinden dat ik er 1 milli-BTC op geladen heb. Dat is vandaag ongeveer 6,5 euro waard. Stijgt Bitcoin verder nog in waarde, en wordt mijn munteenheid algemeen geaccepteerd, dan is het niet uit te sluiten dat mijn biljetten geld worden.

Mijn munt is natuurlijk géén altcoin zoals litecoin of namecoin er één is. Het is een paper wallet, genoteerd in bitcoin. Mocht ik écht een eigen altcoin willen opzetten, dan zou ik de client-software van bitcoin moeten aanpassen aanpassen en een heel nieuw netwerk lanceren. Wat ik u vooral wil aantonen is dat alles geld kan zijn en dat het wel degelijk mogelijk is om, binnen de bitcoin-notatie, een eigen waardedragers aan te maken.

Ziet u de alternatieve geldsystemen al komen? Ik wel. Onder de handelaars van de Veldstraat in Gent zou bijvoorbeeld de Veldcoin geldig kunnen zijn, en op de Meir in Antwerpen de Meircoin. Waarom niet? Is het uitgeven van zo’n nieuwe coin niet economisch, dan zal die snel terug verdwijnen. En is er een eigen geldvorm nodig, dan kan de markt die vraag accommoderen. Friedrich von Hayek’s droom, illustrated.

Leestip: The Denationalisation of Money, door F.A. Hayek. Hierin legt hij uit hoe ook in de productie van geld vrije concurrentie de beste oplossing is. De wereld van de bitcoin en de verschillende altcoins begint daar sterk op te lijken.

Crypto-Currency Market Capitalizations

#	Name	Market Cap	Price	Total Supply	% Change (24h)	Market Cap Graph (7d)
1	Bitcoin	\$ 10,182,011,787	\$ 842.26	12,125,050 BTC	+0.63 %	
2	Litecoin	\$ 725,416,418	\$ 30.02	23,895,862 LTC	+0.00 %	
3	Perscoin	\$ 68,096,765	\$ 4.22	20,823,303 PPC	+2.87 %	
4	Quark	\$ 43,899,030	\$ 0.18	246,382,048 QRC	+11.68 %	
5	Namecoin	\$ 42,811,800	\$ 0.44	7,498,442 NMC	-0.84 %	

Op www.coinmarketcap.com kunt u de marktwaarde van alle bitcoins volgen, alsook die van 50 andere crypto-munten.

Bitcoin is lang niet de enige alternatieve munt. Sinds 2006 aanvaardt men in Massachusetts the zogenaamde BerkShare, een lokale munt uitgegeven door een privaat bedrijf. We zijn zo gewoon geworden dat geld iets is dat de overheid in handen heeft, maar dat hoeft niet.

Mogelijkheid drie: investeren

Als ik u zeg dat bitcoin het kind is van een nieuw paradigma, dan meen ik dat. U kunt namelijk niet enkel sparen of consumeren in bitcoin, maar ook investeren in bedrijven die énkél nog in die munt genoteerd willen worden. Dat gebeurt op bitcoin stockmarkets. Stocks, futures, options, het is er allemaal. Op websites zoals www.havelockinvestments.com kunt u zelfs in bitcoin-aandelenfondsen stappen, en op <https://btcjam.com/> kunt u peer-to-peer bitcoins gaan uitlenen aan ondernemers die winst willen maken in bitcoin (bijvoorbeeld webdevelopers) tegen interest. Op www.bitbond.net kunt u peer-to-peer obligaties kopen, en op www.bitcoinstarter.com kunt u projecten, genoteerd in bitcoin, laten financieren via crowdfunding. De mogelijkheden zijn eindeloos.

Doen? Als u het mij vraagt? Nee. Het is al vroeg voor bitcoin, en het is nog véél vroeger voor de aandelenmarkt in bitcoin. Die bedrijfjes zitten vol enthousiastelingen en de motivatie is groot, maar als bitcoin al een gewaagde positie in uw portefeuille is, wat zijn aandelen genoteerd in bitcoin dan? Nee, ik blijf er nog even van af. Daarbij komt nog dat het sowieso al heel moeilijk is om beter te doen dan bitcoin zelf. Waarom zou u dan nog extra risico nemen?

Stap vier: winst nemen

Het is hard wennen aan dat nieuwe paradigma, en soms zou je zo ondergedompeld geraken in de crypto-realiteit, dat je de dagdagelijkse fiatrealiteit uit het oog zou verliezen. Vooral wanneer je met de altcoins begint en de waarde ervan gaat uitdrukken in bitcoin kan de uitgang soms zoek lijken. Het gevaar bestaat dat u zich virtueel rijk rekent, dat de koersen uitgedrukt in fiatgeld toch zakken en u er finaal, bij winstname in euro, toch bekaaid van af komt.

Wat is winst?

Soms wil men dus eens vaste grond onder de voeten voelen. Maar, eerlijk waar, wat is “vaste grond” nog? Is de euro dat? De dollar? Het geld op uw spaarrekening, waar het IMF op aan het azen is? Hoe langer ik met bitcoin bezig ben, hoe meer ik ervan overtuigd ben dat winst nemen, in dit geval, een paradox is. Je investeert in een munt waarvan je denkt dat die de nieuwe monetaire standaard kan worden, en je wil winst nemen ... in een monetaire standaard die op apegapen ligt.

Want hoe neem je winst in een munt die zelf de toekomst is? Zolang het fiatparadigma nog houdt, is dat de basiswaardering waar je steeds naar terug rekent. Maar hoe lang zal dat nog meegaan? Wie spreekt over winst nemen, in bitcoin, in mijn ogen, snapt niet hoe groot fundamenteel deze paradigma shift eigenlijk wel is. Ik ga het dus niet doen. Ik ga het beschouwen als de voorafname op een nieuwe realiteit. En ik denk niet dat mij dat windeieren zal leggen.

Ga all the way.

Maar goed, voor wie minder vertrouwen in de nieuwe realiteit heeft dan ik: winst nemen is simpel. Je gaat naar je Justcoin- of Bitstamp-account, en je zet het aantal bitcoins (of millibitcoins) dat je wenst te verkopen in de aanbieding. Door de grote liquiditeit op die plaats ben je ze vrij snel kwijt, en krijg je de tegenwaarde in euro op je account gestort. Vervolgens schrijf je het aangegroeide euro-saldo terug over naar je eigen bank.

Inderdaad: net zoals je bitcoins zelf, is het beter om die niet te laten staan op je beursaccount. Ik zeg dat niet enkel om redenen van veiligheid (hackers), maar ook omdat u zich eens moet afvragen wat er gebeurt in een situatie waarin iedereen winst probeert te nemen? Bij Mt. Gox zijn er al veel problemen geweest met de “withdrawal”. Mensen moesten vrij lang wachten

Verschillende van mijn contacten in de wereld van het venture capital signaleren mij dat men in Silicon Valley Bitcoin “the Big One” is gaan noemen: de volgende technologie die grote verstoringen in de markt kan gaan veroorzaken. Chris Dixon, bekend investeerder, geeft alvast aan zwaar in BTC-startups te willen investeren.

FUNDS

Symbol	Price	Cap	Yield
7C	฿0.0073	฿400	
AM1	฿0.2500	฿3456	28.07%
AM100	฿0.0023	฿775	28.98%
CBTC	฿0.0001	฿448	6.11%
CFIG	฿0.0822	฿16440	
COG	฿0.0310	฿297	5.44%
COG.F	฿0.4000	฿38	
COG.F2	฿0.2500	฿24	
DEALCO	฿0.0028	฿140	42.86%
HIF	฿0.0005	฿859	
HMF	฿0.0250	฿1000	48.00%
KCIM	฿0.0027	฿235	39.38%
NEOBEE	฿0.0030	฿7499	
PETA	฿0.0500	฿263	
SFI	฿0.0010	฿674	
SMG	฿0.0002	฿209	
VTX	฿0.1400	฿1400	

Eén investering die u misschien wel kan overwegen, is BTC te stoppen in ASICminer-aandelen. Maar dit is voor echte avonturiers. U maakt een account aan bij Havelock, zoekt in fondsen, en koopt een aantal units van de ticker “AM1” (Asic Miner Full Shares). Ter plaatse vindt u hoeveel dividend die uitbetalen, de diepte van het orderboek, de volumes, tutti quanti. Indien er interesse voor is, wil ik hier wel eens een technische analyse van maken, maar wat mij betreft spint mijn hoofd nu al. Alice in wonderland is er niets tegen.

tot het geld overgeschreven werd. En ook bij Bitstamp zijn er vertragingen.

Officieel was het omwille van een probleem met hun “banking software”, maar dat lijkt mij nogal een goedkope uitleg. Veel waarschijnlijker is dat die kleine bank eenvoudigweg de liquiditeiten niet kan leveren die benodigd zijn om zo’n grote volumes te faciliteren. In die zin zit Justcoin beter bij hun bank, die een veel groter balanstotaal heeft. Maar ook daar kunnen problemen rijzen. Als u dus winst neemt, ga dan “all the way”: schrijf het geld dan ook effectief over naar uw fysieke bankrekening.

En de fiscus?

Er is nog een laatste zaak bij het nemen van winst waar ik in dit nummer maar zijdelings kan op ingaan: fiscaliteit. In de bitcoin-wereld is alles peis en vree en bestaan er geen belastingen, maar kom je terug in dit zieke universum, dan is deze gelegaliseerde diefstal natuurlijk geen moment uit de lucht. Voorlopig heeft de fiscus nog geen regeling uitgewerkt, omdat die eigenlijk nog niet eens snapt wat bitcoin is, maar het is een kwestie van tijd voor dat wél op de politieke agenda komt.

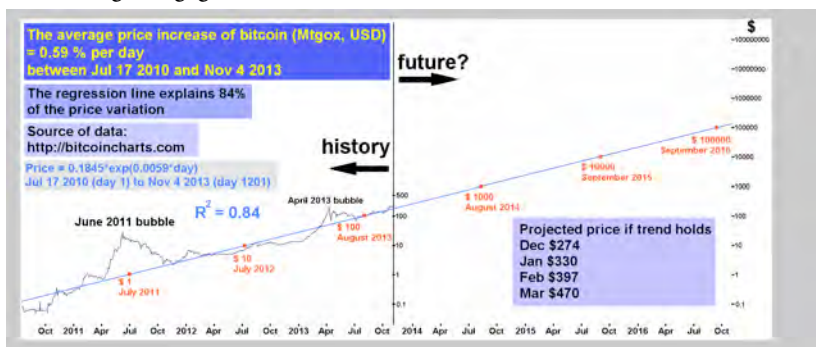
Er is niet genoeg ruimte in dit nummer meer om dit thema ten gronde uit te spitten, maar in de komende editie wil ik dat wel gaan doen. Zeker is dat het een spannende strijd wordt, die de overheid sowieso moet verliezen. Negeert ze bitcoin, en zegt ze dat het geen geld is, dan kan ze de transacties erin ook niet gaan belasten. Wil ze wel haar deel van de koek, dan moet ze bitcoin wél erkennen als geld, en dan wordt de munt natuurlijk alleen maar legitiemer in de ogen van het publiek.

Ik vermoed dus dat men voor de tussenweg zal kiezen, en men bitcoin eenvoudigweg gaat belasten als een cash-inkomst. Het grote voordeel, met bitcoin, is wel dat de overheid enkel end-of-the-pipe-controle heeft over wat je aangeeft. Zij beheren de geldvoorraad niet, en kunnen dus ook niet berekenen of het totaal van de aangiftes wel klopt. Cash traceren is al helemaal onmogelijk, en wiens computer crasht er nu al eens niet?

Ik wil niet de roekeloze Robin Hood uithangen op dit vlak, maar u begrijpt dat dit gedistribueerde paradigma een zware bedreiging is voor de powers that be, die wél nog steeds denken in termen van macht en centralisatie. Ik ga in de komende maand dus mijn oor te luisteren leggen bij een paar boekhouders en parlementairen, en zien hoe actueel dat allemaal is. Ik hou u op de hoogte. Finaal geef ik u nog een blik mee op de actuele waardering.

Waar gaat de koers naartoe?

In het algemeen: de cryptomunt staat in zijn kinderschoenen. Het is dus zeker niet te laat om aan boord te komen. Berekenen we de gemiddelde prijsbewegingen in de periode van 17 juli 2010 tot 4 november 2013 (zie onderstaande grafiek) dan vinden we dat de prijs per dag gemiddeld met 0,59 % hoger is gegaan:

Prestaties uit het verleden zijn geen garanties op resultaten in de toekomst, dat weten we, maar berekenen we een regressielijn (dat is een lijn die op een zo gemiddeld mogelijke afstand ligt van alle punten op een grafiek) vinden

Twee overheidsinstanties die alvast afwezig waren tijdens de openbare zitting van de Amerikaanse Senaat over bitcoin waren de IRS (belastingdienst) en de CFTC (beurswaakhond). Die eerste weet blijkbaar niet hoe men private transacties kan belasten tussen mensen uit verschillende landen die zaken doen in de ether, terwijl de CFTC nog steeds aan het uitvlooien is of BTC eigenlijk in de eerste plaats wel een commodity is.

Toen in 2009 de staat Californië voor het failliet stond legaliseerde ze het bezit van cannabis, om het daarna te kunnen belasten. Mogen we een gelijkaardig scenario verwachten voor bitcoin? Het zou in ieder geval het beste scenario zijn voor mainstream acceptatie.

we een rechte met een R van 0,84, wat betekent dat 84 % van alle prijsvariatie door die lijn verklaard kan worden. En trekken we die regressielijn door naar de toekomst, dan zou de prijs tegen augustus 2014 rond de duizend dollar moeten hangen.

In feite zitten we daar vandaag al bij, maar vergeet niet dat het naar alle maatstaven bijzonder hard gegaan is de laatste tijd. Ik zou er mij niet in verwonderen mocht BTC nog terugvallen tot de regio 600-650 dollar, alvorens zijn rally verder te zetten. Spreid dus uw aankopen, zoals steeds, in een aantal schijven. Niets rottiger dan all-in te gaan aan een bepaalde prijs en die dan maand na maand te zien zakken, alvorens de klim begint. Verschiet uw kruis niet in één keer.

Volatiliteit

Zeker is dat de komende tijd héél volatiel kan worden. Bitcoin is niet meer uit het nieuws, en er zal veel speculatie zijn. Mensen zullen enthousiast zijn bij een stijging, maar bij de minste daling gaan ze alweer winst nemen, “om zeker te zijn”. Mijn reflex is dan: “Beste belegger, als u niet zeker was, wat deed u dan in de eerste plaats al in deze markt?” Weak hands, de nachtmerrie van elke investeerder! Gelukkig zijn er nog traders, die de volatiliteit wat beperken.

Technisch zou ik eigenlijk dus maar wat graag zien dat de koers wat zijwaarts gaat. Dat betekent namelijk - op voorwaarde dat het volume niet al te veel zakt - dat die dekselse weak hands uit de markt gaan, en strong hands erin komen. Strong hands, dat zijn mensen die al langer overtuigd waren van de belegging, maar die iets te duur vonden om er aan een bepaalde prijs in te stappen. Als de gelegenheid zich dus voordoet waarbij een weak hand zijn positie opgeeft, dan komen die maar wat graag zijn plaats innemen. En dat betekent dat er een bodem gelegd wordt, van “convencido’s”, overtuigden.

Determinisme en infanterie

In een volgend nummer wil ik u meer gaan vertellen over het belang van filosofie bij technische analyse. Wie gelooft in vrije wil, is in mijn ogen een minder goeie analist dan hij die aanvaardt dat determinisme waar is. Elliot Waves, Fibonnaci, al die dingen zijn perfect verklaarbaar als je het deterministisch perspectief aanneemt. Ik kan er nog niet veel over zeggen nu, maar feit is dat bitcoin nog in zijn infanterie-fase zit. De infanteristen, dat zijn de venture capitalists, die met vrij weinig kapitaal het terrein proberen te veroveren. De volgende fase is die van de cavalerie (de traders, die traden op spread, met middelgrote bedragen) en wordt afgesloten met de artillerie (de trendvolgers, die met het grootste geld) die de hele waardering naar de maan schiet.

Met bitcoin zitten we in die eerste fase. Er wordt al gehandeld in bitcoin met winstname in bitcoin, maar zie ik de volatiliteit in de markten, en vooral de spreads tussen de verschillende beurzen, dan staan we nog nergens. Dat wil zeggen, in termen van waardering, dat er nog véél upside potential is. De trendfollowers hebben bitcoin nog niet eens in het vizier, dus mocht u het gevoel hebben te laat op het feestje toegekomen te zijn, vrees dan niet. Er is nog taart over.

Projectie

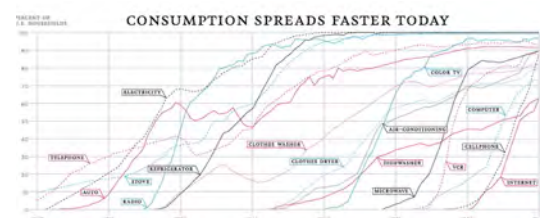
Persoonlijk projecteer ik een prijs van 1500 dollar tegen eind 2014. Gemeten naar het huidige prijsniveau is dat meer dan een verdubbeling, maar dat is niet uitzonderlijk voor revolutionaire goederen of diensten. De acceptatietijd van nieuwe technologieën verloopt steeds sneller en gezien de hoge impact die bitcoin op de gehele economie heeft, verwacht ik dat er nog records zullen gebroken worden.

Bitcoinvolatiliteit versus de dollar. Nog heel hoog. Zal zakken.

Prijszetting is een battle tussen kopers en verkopers. Ga je naar www.bitcointy.org, dan kun je de diepte van het orderboek bekijken, en dan ontdek je waar de infanterie zich verschanst. Dikwijls is dat bij een psychologisch belangrijk prijsniveau, zoals 500 of 750 dollar.

Deze grafiek drukt de snelheid uit waarmee nieuwe technologieën geadopteerd worden door het grote publiek. De telefoon ging traag, de computer al sneller, internet nog sneller, en de bitcoin? Die zou wel eens tegen eind 2015 volledig ingeburgerd kunnen zijn.

Of ik mijn voorspelling moet bijstellen, zal ik zien door naar een aantal barbecues te gaan deze zomer. Als we midden 2014 het zogenaamde HV-moment meemaken, dan zit het snor. Het huisvrouwmoment is het moment waarop uw moeder/vrouw/geliefde zegt: “We zouden toch eens bitcoin moeten kopen”. Als u dat hoort, dan kunt u er donder op zeggen dat de trendfollowers in aantocht zijn. En dan is het feest. Ook na de barbecue. Meer daarover later.

Conclusies

Bitcoin is een belegging die we zullen blijven opvolgen, en ik raad u ten stelligste aan om dat ook te doen. Herlees dit nummer een aantal keer, zodat u goed beseft wat voor een opportuniteit dit eigenlijk is. Het is pas wanneer u uw oude concepties over geld kunt loslaten, en u beseft dat zo’n intermediair ruilmiddel niets meer is dan een bestaand economisch goed dat een monetaire premie verkregen heeft, dat u zult beginnen te begrijpen dat zowat alles geld kan zijn, als het maar de monetaire functie (dat is: het faciliteren van ruil) vervult.

Bitcoin heeft alles in huis om die rol met glans op te nemen, en zelfs de meest overtuigde goldbug zal moeten erkennen dat het systeem enorme kostenreducties met zich meebrengt in het betalingsverkeer. Al uw goud en zilver nu zomaar verkopen en in bitcoin gaan is ronduit stom. Maar het is even stom om, in een poging om toch maar gelijk te halen, deze trend volledig te negeren. De dagen van 95 euro per BTC zijn jammer genoeg al achter ons, maar het is zeker nog niet te laat. Doe er dus uw voordeel mee.

Verslag Congres

Op 23 november laatstleden ging in Huis Happaert te Antwerpen het congres “Fiscaliteit in crisistijd” door. Vermogensbeheerder Louk Jongen, fiscaal expert Kurt De Haen en een macro-economische freak (mezelf) gaven er hun analyses ten beste, en het resultaat was er naar: een informatieve namiddag met veel nieuwe inzichten en, het moet gezegd, ook veel zorgen. Mijn bedoeling was immers niet een leuke namiddag te organiseren, maar een bijeenkomst waarop de realiteit onder ogen gezien wordt: met deze economie komt het niet meer goed.

Tijdens het beleggen zou je namelijk soms eens vergeten dat de huidige waardering van alles gebaseerd is op een standaard die onmogelijk kan overleven, en wat zonder dat besef een goeie investering lijkt, kan mét dat besef plots een heel gevaarlijke onderneming worden. Centraal, die zaterdagmiddag, stond het concept “tegenpartijrisico”, en hoe je het zoveel mogelijk kunt beperken.

Economisch heb ik daar wel een antwoord op, maar één van de tegenpartijrisico’s waar je het minste controle over hebt, als belegger, is het politieke risico. Zo zal je maar een mooi dividendaandeel in portefeuille gehad hebben, jarenlang belast aan 15 %. Vandaag is dat 25 %, wat de case al meteen minder aantrekkelijk maakt. En wie weet wat de toekomst brengt? Overheden zijn krampachtig op zoek naar geld, en als ze nu eenmaal hun belastbare basis moeten opofferen om het begrotingsjaar rond te krijgen, dan is dat maar zo.

Fiscale rooftocht

In België bijvoorbeeld, zijn al fiscale maatregelen genomen met terugwerkende kracht. Zo worden alle fondsen zonder Europees paspoort, die tot voor kort vrijgesteld waren van de meerwaardebelasting van 25% bij verkoop, sinds 1 juli 2013 toch op meerwaarde belast. Dat, op zich, is al erg, maar dat men ook nog eens teruggaat in de tijd, met name tot 1 juli 2008, is

Bitcoin-investeerder Cameron Winklevoss (die samen met zijn broer aan het werken is aan een BTC-ETF) ziet de waarde van BTC nog naar 40.000 dollar stijgen. Nou, dat vind ik wat overdreven. Ik neem genoeg met een vierde daarvan.

Ons congres ging door in Huis Happaert, hetgeen een prachtige locatie is om congressen te laten doorgaan. Wil u er zelf eentje organiseren, dan is dit een aanrader. Telefoon beheerder Ellen Wezenbeek met mijn complimenten: [+32 495 25 20 42](tel:+32495252042)

je reinste fascisme: het rechtssubject kon op dat moment namelijk níet weten dat hij hierop belast zou worden. Tijd is geld, en wanneer de kapitaalsconsumptie in het heden niet meer volstaat, dan is men niet te beroerd om ook opgespaarde tijd in het verleden te gaan stelen!

U kunt niet geloven hoe zwaar dit punt voor mij doorweegt, niet enkel omwille van mijn ethische overtuigingen, maar ook omdat ik weet waar dit onvermijdelijk toe leidt: centrale planning. Lees daarover Hayek, met zijn "Road to Serfdom". Hoe lang nog, voor men de semi-privaat opgebouwde pensioenen gaat collectiviseren, zoals in Polen al gebeurd is? Hoe lang nog, voor men de huurinkomsten gaat belasten in reële termen, en niet meer volgens kadastraal inkomen? Hoe lang nog voor, als reactie daarop, het huurplafond een feit is? In Nederland bestaat nu al een puntensysteem, en in België is het volgens mij slechts een kwestie van tijd.

Mogen wij hopen op een overwinning van de liberaal geïnspireerde partijen in de verkiezingen van 2014? Neen. Want ook zij gaan niet de ballen hebben, zoals de IJslanders dat wel hadden, om foert te zeggen tegen buitenlandse schuldeisers. Wat België betreft, weten we niet eens wat het buitenland is! Er is strijd tussen Vlamingen (keuterboeren en kruideniers) en de Brusselse francophonie, waar de haute finance zit. Van samenhangigheid zoals in Ierland of Finland, tegen de fiscale rooftocht en de Europese centralisatie kunnen we hier alleen maar dromen

Zorg voor uzelf

Het enige wat er dus opzit is zélf naar oplossingen te zoeken, en dat is wat ik wil gaan doen in de komende maanden. Uit de uitleg van Kurt De Haen is gebleken dat off-shore banking niet meer tot de mogelijkheden behoort, en dat de achterpoortjes die vandaag "fiscale optimalisatie" heten, één voor één gesloten worden. Dit onder invloed van de Amerikanen, die voor een reactie gezorgd hebben bij de Europeanen. Na de FATCA-wetgeving, volgt héél waarschijnlijk een Europese versie daarvan.

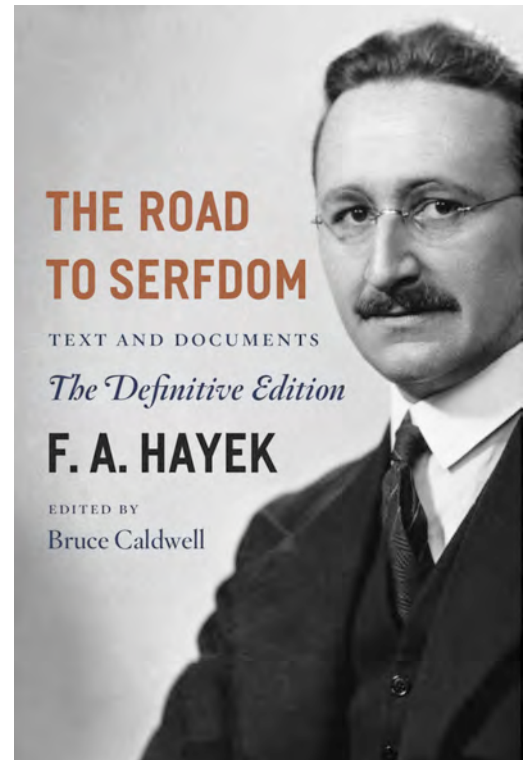
Wat is FATCA? Om het simpel uit te leggen: als u Nederlander of Belg bent, dan kunt u die fiscale slavenplantage verlaten door in een ander land te gaan wonen. Uw fiscaliteit hangt af van uw residentie. Als u Amerikaan bent, kan dat niet. U bent een fiscale slaaf in de plantage van de Federal Reserve, waar ter wereld u ook woont. Amerikanen betalen belastingen, niet omdat ze in Amerika wonen, maar omdat ze Amerikaan zijn.

Tegelijk is Amerika ook een enorme economie – nog steeds – waar zowat alle niet-Amerikanen met enig geld wel één of ander aandeel aanhouden of bedrijvigheid hebben die kan belast worden. Nu heeft de VS zoals elk land in de wereld dubbelbelastingsverdragen (DBV) met andere landen, die maken dat de roerende voorheffing op dividenden daar kwijtgescholden wordt, als die al eens in het land van de buitenlandse aandeelhouder belast wordt.

"Welnu", zegt Amerika, "willen jullie dat voordeel behouden, dan eisen wij dat jullie volledige transparantie geven in jullie banksysteem. Wij willen het doen en laten van onze weggelopen fiscale slaven kunnen blijven opvolgen, en precies weten wat er op hun bankrekeningen staat. Doen jullie dat niet, dan zeggen wij onze DBV's op."

Op het eerste zicht lijkt dat enkel een probleem voor de Amerikaanse ingezetenen van een bepaald land. Maar het maakt wel dat de lokale landen een principe breken: het bankgeheim wordt opgeheven, niet enkel bij een vermoeden van fraude, maar ook voor gewone klanten, in het algemeen, tout court. En hier komt de politieke kat op de koord: "Als we dat principe al opgeven voor de Amerikanen, waarom zouden we het dan nog aanhouden voor onszelf?"

Exit bankgeheim. Ook voor brave burgers, zoals u, beste abonnee. Op dit moment wordt dus, aldus nog Kurt De Haen, gewerkt aan een Europese FATCA, die in omgekeerde zin inzicht wil krijgen in de banktransacties van

In "The Road to Serfdom" (De weg naar de lijfeigenschap) legt F.A. Hayek uit hoe elke overheidsingreep leidt tot bedoelde, maar ook tot onbedoelde gevolgen, die dan door een nieuwe overheidsingreep, met dezelfde effecten, gecounterd moet worden. Dit leidt tot een slippery slope van maatregelen, met als eindstation de totalitaire staat.

Uw dienaar, in Antwerpen, aan het uitleggen waarom het beperken van tegenpartijrisico prioriteit nr. 1 wordt in de tijd die komt. De lezing is opgenomen op video, en kan ik in feite ter beschikking stellen aan de abonnees. Als er genoeg interesse voor is.

Foreign Account Tax Compliance Act. Binnenkort ook een euroversie hiervan? Wellicht wel.

alle landen waar zij een DBV mee hebben. Of u dus een rekening heeft in Thailand, of in Hong Kong, of in Quazulu Natal: binnenkort maakt het niets meer uit. Heeft u die nooit aangegeven in het vakje "heeft rekeningen in het buitenland", dan heeft de overheid een smoking gun, gericht op uw portemonnee. Dan bent u de facto crimineel.

Totalitarisme

Dit doet me denken aan een citaat van Ayn Rand (zie kader), uit het boek dat mijn leven veranderd heeft: Atlas Shrugged. Een ambtenaar komt bij een ondernemer, en die ondernemer zegt: "Ik heb niets misdaan". Het antwoord van die ambtenaar:

"U begrijpt het niet, Mr. Rearden. Dacht u nu echt dat we willen dat onze wetten in acht worden genomen? We willen dat ze gebroken worden. Wie wil een natie van gezagsgetrouwe burgers? Wat valt er daarmee te bereiken? Wij zijn uit op macht, en we zullen die krijgen, VIA de wet. Er is geen manier om onschuldige mensen te regeren. De enige bevoegdheid van de overheid is de macht om hard op te treden tegen criminelen. Nou, als er niet genoeg misdadigers zijn, dan maken we die. We verklaren zo veel dingen tot misdaad dat het onmogelijk wordt voor mensen om te leven zonder het breken van wetten. Het door wetten aan te nemen die niet kunnen worden nageleefd noch afgedwongen, noch objectief geïnterpreteerd - en dus een natie van wetsovertreders creëren - dat we kunnen cashen op een schuldgevoel. Dat is het systeem, meneer Rearden. Dat is het spel. En als u dat eenmaal begrijpt, zult u veel gemakkelijker te administreren zijn."

Ik had me voorgenomen om als nieuwe redacteur niet al te veel over politiek te spreken, maar ik besef meer en meer dat het niet anders kan. Vrees niet: partijpolitiek interesseert me geen moer. Democratie is een marxistische strategie om de bezitters niet in één keer te onteigenen - via revolutie - maar gradueel - via het uithollen van het eigendomsrecht. Of u nu dus links of rechts stemt, in feite maakt het allemaal niet uit. U stemt sowieso links - tégen de natuurlijke sociale stratificatie die het gevolg is van vrijhandel, en voor de onderdrukking van de natuurlijke sociale elite door de onwetende meerderheid.

Waarom is het belangrijk dit te kunnen kaderen? Omdat u als belegger niet goedgelovig mag zijn. Besef goed dat niet de migranten, niet de homo's, niet de kansarmen, maar u, belegger en bezitter, de meest vervolgte minderheid in het Westen is. In de komende nummers zal ik u wat lectuur geven waarmee u zich daarover ter dege kunt informeren. Vertrouw ondertussen de overheid voor geen haar. Niet met uw fiscaal voordeel. Niet met uw pensioen. Met niets. Tegenpartij risico beperken: ik zal er dag en nacht op hameren. Naïviteit is een dure sport.

Praktisch

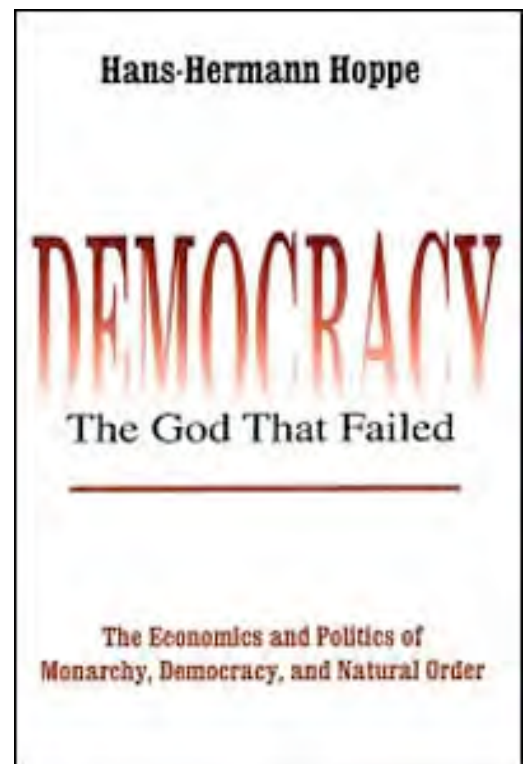
Concreet ben ik op dit moment een oplossing aan het zoeken om vermogen aan te houden buiten Nederland en België, maar jammer genoeg nog binnen de Eurozone. Het is een jurisdictie waar de belasting op dividenden 5 % is, en een meerwaardebelasting er in de eerste jaren niet zit aan te komen. Het is een land ook, met enorme investeringsmogelijkheden, als je het terrein maar kent. En het is een land waar je voor om en bij de 2000 euro een vennootschap kunt opzetten met power of attorney, een boekhouding kunt voeren voor een 500-tal euro per jaar, met secretariaat en al indien u dat wenst.

Ik ben niet happig op off-shore-toestanden, omdat ze finaal altijd shady zijn, en je geld grijs wordt. Ik wil binnen de slavenplantage blijven, al was het maar omdat vrijwel élk bedrijf erin zit, en ik dus niet anders kan dan er mij in te begeven, wil ik ondernemen. Maar ik wil wel in een hoekje zitten waar de zweep niet op zijn volle kracht kan slaan, wegens een historische struik of een culturele boom die in de weg staat. Stay tuned.

"Wanneer je ziet dat om te produceren, je de toestemming moet krijgen van mensen die niets produceren - als je ziet dat geld stroomt naar degenen die handelen, niet in goederen, maar in gunsten - als je ziet dat omkoperij en vriendjespolitiek meer geld opleveren dan hard werk en volhouden - als je merkt dat de wetgeving niet dient om jou te beschermen tegen dieven, maar dieven tegen jou - als je ziet dat corruptie wordt beloond en eerlijkheid steeds meer een vorm van zelfopoffering is - weet dan, dat uw samenleving ten dode opgeschreven is."

Ayn Rand, 1957

Het meesterwerk van Triple-H "Democratie, de god die faalde", waarin hij uitlegt hoe democratie in feite niets meer is dan een marxistische strategie die via graduele weg de eigendomsrechten moet uithollen.

Tiendaagse v/d website: samenvatting

Van 11 tot 22 november heb ik elke dag een update gepost van één aandeel uit ons beleggingsrooster. Daarmee zijn nog niet alle aandelen besproken die ooit door dit blad aangeraden werden – ik ga die ook nog wel doen – maar zo heeft u al eens een overzicht van wat ik denk. Uw beslissingen neemt u natuurlijk zelf, maar hier zijn alvast mijn oordelen, in het kort:

1. Franco-Nevada: kopen

➔ Sinds de update van 11 november is de bullish wedge die ik in het technisch patroon zag inderdaad nog naar onderen vervuld. Nu zie ik een Hammer Pattern, wat wil zeggen dat de verkoopsdruk op zijn laatste benen loopt, en een bodem zekerder wordt. Ik kocht toen al de helft van mijn positie, en kijk, ik deed er goed aan, want nu kan ik met korting nog een schijf bijkopen. Ik zal dat blijven doen, per maand tot maart. Dat is volgens mij het moment waarop dit aandeel terug hoger gaat.

2. Royal Gold: kopen mag, wachten ook

➔ In november kocht ik de helft aan van de positie die ik wou in dit aandeel, en nu ga ik nog een schijf kopen. Ik had graag een steun gezien op 45 dollar, maar die heeft niet gehouden. Er is eenvoudigweg nog geen steunniveau voor dit aandeel, en bekijk je de MLT-chart, dan zijn we nog niet uit het bos. Denk dat we nog naar 40 dollar kunnen gaan. Dat zal belangrijke test zijn. Wie geduld heeft: wacht af tot die 40 echt houdt.

3. Sandstorm Gold: te vroeg

➔ SAND is bezig met het keren van zijn downtrend, maar dat zal nog een paar maanden duren. Misschien zelfs een half jaar. We zijn er volgens mij nog lang niet. Ik was in november geen koper, en dat bleek een goeie beslissing. Ik zei toen dat ik technisch twee dingen moest zien: dat de 4,75 dollar steun bevestigd wordt en dat daarna het 50-DMA terug boven het 100-DMA komt. Aan geen van beide voorwaarden is voldaan, en dus blijf ik er voorlopig nog uit.

4. Eldorado Gold: ziet er goed uit, maar toch nog wachten

➔ In november nam ik me voor dat ik eerst wou zien of ELD de 6-dollargrens zou kunnen verdedigen. Dat blijkt vandaag te lukken. Er zijn al twee geslaagde testjes geweest, maar voorlopig slechts op daily-basis. Ik ben echter een lastige mens, en ik wil die ook op weekly-basis zien. Dan pas stap ik in. Wat dit aandeel nodig heeft, is een goed kwartaalrapport, en dan zijn we vertrokken. Maar nu nog niet!

5. Colossus Minerals: ziet er niet goed uit

➔ Mijn letterlijke woorden, in november: "Dit aandeel zal gevoelig reageren op elke vertraging van de constructie, of bij problemen met financieren. Het kan ook helemaal naar nul vallen, ook dat is niet a priori uit te sluiten." Drie dagen later: koers halveert. Iets speciaals is er niet gebeurd, in tegendeel,

Franco Nevada

Hamerpatroon, lekker aan het uitbodemmen. Koop in schijven.

 ROYAL GOLD, INC.

Kopen kan, maar misschien beter wachten op de test van 40 dollar. Ik zit er al van in november in, en ga nu een schijfje bijkopen.

 COLOSSUS MINERALS INC.

Opgestart in de goud-hausse. Vandaag in de problemen. Ik blijf er voorlopig van af. Wie Colossus heeft: er was nog geen verkooporder gegeven, en dus was het in de modelportefeuille in november 83 % afgewaardeerd. Vandaag 93 %. Nu verkopen is vrijwel zinloos.

maar blijkbaar had iemand genoeg van al het water in de mijn, en die dumpte al zijn aandelen (zie kader). Kleine aandelen, kleine volumes, grote price swings.

Ik vind dit vervelend, want ik heb het aandeel niet zelf aangeraden, en dus is het ook moeilijk om nu zomaar te gaan zeggen dat zij die het bezitten, hun verlies moeten nemen. Langs een kant lijkt me dat het verstandigste: CF moet nu op zoek naar vers geld, en het is niet de beste marktsituatie om dat te gaan doen. Maar langs de andere kant: toen ik het beleggingsrooster in november erfde, stond dit aandeel al op een minwaarde van 82,79 %. Dus: why bother? Voor hetzelfde geld trekt goud in het voorjaar terug aan, adviseren enkele grote sites dit aandeel als een gouden kans, en zien we een even sterke upswing in de maanden die volgen.

In ieder geval zou ik, indien ik het aandeel nog niet heb, zeker nu nog niet instappen. Eerst moet die financiering rond zijn. Lukt dat niet meer, dan mogen we er een kruis over maken. Ik herhaal mezelf niet graag, maar: "Hoog risico = hoog risico! Zeg niet dat we u nooit verwittigden!"

6. Silver Wheaton: nog niet

➔ Op het gevaar af saai te klinken: ook hier moet er nog gewacht worden. SLW ziet er fundamenteel goed uit, maar in november zei ik dat technisch de bullish wedge nog vervolledigd moest worden. Mijn voorspelling blijkt uit te komen: vorige maand klokte het aandeel nog af op 22 dollar, nu zitten we rond 20 dollar. Ik vermoed dat pas rondom het prijsniveau van een 16 à 17 dollar de tweede been zijn voet zal neerzetten. Tot die tijd: niet instappen.

7. First Majestic: wachten, wachten, en nog eens wachten

➔ Er is geen echte weerstand op 10 dollar (géén twee opeenvolgende rebounds), alleen een afzwakking van de downtrend. Dit aandeel heeft nog tijd nodig. Ook wachten op nieuws over het fiscaal regime voor zilvermijnen in Mexico. Eens dat bekend is, zou ik positie innemen. Maar nu kun je beter een kaartje leggen. Of gaan snookeren.

8. Hugoton: kachingggg!!! We zijn ermee weg!

➔ Dit is wat ik zei in november: "Volgens mij zit dit aandeel op een bodem, en één die nog eens vrij sterk is ook. Dus: zeker koopwaardig aan dit niveau. U kan wachten tot net na de uitbraak, maar dat zou ik niet doen. Ik neem nu al een positie. In feite is dit een buitenkans: laag instappen, en toch hoog rendement via de dividenden. En schiet de koers de lucht in, dan ontkurken we de champagne!"

Dit is wat ik zeg in december: "Kassa kassa!" Van 7,33 naar 8,14 dollar = 11 % bij op een maand tijd. We zijn vertrokken: al het opgebouwde momentum in deze koers gaat nu van leer trekken. Alhoewel: we mogen niet te vroeg victorie kraaien. Wat ik zou willen zien is dat 20 DMA boven 50 DMA uitkomt. Dan hebben we een echte trend reversal. Kopen mag al, er is weinig gevaar, maar voor de zwaar risico-aversen onder ons is het misschien een idee om het omslagpunt van 9,5 dollar af te wachten.

9. Allana Potash: wachten op goed nieuws

➔ In November kocht ik een eerste positie, goed wetende dat dit een high risk aandeel is, en dat je dit eigenlijk het beste kunt kopen, vlak nadat de constructie effectief gestart is. Stond op 38 cent, vandaag op 33 cent. Afwaardering dus. Zit ik niet mee in, is een LT-investering. Ik ga echter niet meer bijkopen, tot ik zie dat er een bodem gevormd is. Gemiddelde aankoopkost verlagen is leuk, maar niet als het aandeel naar nul gaat.

10. Mesa Royalty Trust: ook wachten

➔ MTR is typisch zo'n aandeel dat moet wachten op de stijging van de aardgasprijzen om in waarde te kunnen toenemen. Er is eenvoudigweg geen reden om dit aandeel te kopen, indien gasprijzen blijven dalen. Technisch zie ik nog geen bodem. Vorige steun is 18 dollar, en zal waarschijnlijk ook

SLW: mooi aandeel, leuk businessmodel, maar in mijn ogen te vroeg. Eerst wil ik tweede been van bullish wedge zijn voet op de grond zien zetten. Vermoedelijk zal dat in de prijsregio 16 à 17 dollar zijn. Dan kan men met vertrouwen instappen.

Potentiële tenbagger, maar HOOG risico. Als u instapt, doe het dan met een teentje in het water, en niet met uw hele voet. Zou eraf kunnen vriezen. Prospects zien er niet slecht uit, maar dat was ook zo met Colossus.

Hugoton: 20 DMA moet boven 50 DMA komen, en indien 9,5 dollar bereikt kan worden, zijn we weg voor nog veel meer.

daar getest worden. Handjes af tot een paar investeerders het stinkende beu zijn, en hun aandelen dumpen. Dan wachten op accumulatie. En dan pas instappen. Kan nog maanden zijwaarts gaan.

Conclusie

Is allemaal wat saai, niet? Maar saai is meestal ook degelijk. Ik geloof in deze selectie, en een goeie investeerder die spreidt zijn aan- en verkopen, in schijven. Voorlopig heb ik dus enkel posities in FNV, RGLD, HGT en AAA. De rest is niet plukrijp. Ik wil in de komende maanden wel eens uitkijken naar nog wat andere aandelen, maar in feite zouden we ons beter concentreren op beperken van tegenpartijrisico, in het algemeen. Wat met uw pensioenfonds? Wat met uw levensverzekering? Die zaken.

De uitgebreide analyses die achter deze aandelen zitten, vindt u online. Mail me indien u vragen/bemerkingen heeft. Volgende keer wil ik ook goud en zilver eens uitgebreid gaan bespreken, maar dit nummer is al veel te lang daarvoor. Tot slot nog de lezersvragen.

Lezersvragen

In het laatste nummer deed ik een warme oproep om naar me toe te komen met jullie vragen. Daar is ruimschoots op ingegaan, want per dag kreeg ik om en bij de twintig e-mails met bezorgdheden, opmerkingen, felicitaties met het eerste nummer ook, waarvoor dank. Het is onmogelijk om de vele interessante vragen in dit nummer nog te verwerken, dus maak ik een selectie. Maar aarzel vooral niet om uw vragen te blijven sturen. Zo leren we van elkaar bij.

Wat denkt u van GoldMoney?

Beste Brecht,

In MacroTrends van november beveel je Global Gold aan voor de storage van goud. Wat denk je van Gold Money van J. Turk.

Door mijn werk verhindert kan ik helaas niet aanwezig zijn op de lezing "Fiscaliteit in crisistijd" Zal er in de volgende uitgave iets over te lezen zijn?

Met vriendelijke groeten,

Bezorgde Bert

Beste Bert,

Allereerst mijn excuses voor mijn bijzonder laattijdige antwoord. Ik ben in de voorbije dagen bezig geweest met de nazorg van het congres, waarvan u de drie lezingen in bijlage vindt, dat ik weinig tijd gehad heb voor het beantwoorden van mailtjes.

Inzake Goldmoney: kunt u doen, maar dan moet u wel weten dat u géén "allocated" goud koopt, maar goudgrammen, die samen met de goudgrammen van andere klanten vastzitten in een good delivery bar van 12,4 kg. Ik hou daar niet van. Want wat als het plots slecht gaat, en u uw gold holdings zou willen laten thuis leveren? Dan komt er een maakloon bij, dat substantieel is, aangezien die baartjes dan nog gegoten moeten worden?

Nee, dan hou ik veel meer van de aanpak van GlobalGold, die van de eerste keer de Krugerrands (of andere munten) voor u in de markt koopt en die in allocated in een kluis gaat leggen met uw naam erop. De dag dat u levering wenst, kan dit on the spot gebeuren, zonder (geïnflateerd!!!) maakloon, en aangezien het allocated storage is kunnen er zéker al geen eigendomsconflicten ontstaan mocht blijken dat om één of andere reden zo'n baar niet omgesmolten kan worden.

Log in op de website voor een meer uitgebreide technische analyse.

Bert had deze maand heel wat vragen. Hieronder publiceer ik een selectie.

Wenst u verdere contactgegevens, dan kan ik u in verbinding stellen met Claudio Grass, de directeur van de precious metals division. Ik ken hem persoonlijk, en zonder enige twijfel kan hij u nog veel beter vertellen hoe de vork precies in de steel zit. En ja, in het volgende nummer breng ik verslag uit over het congres.

Beste groeten,

Brecht.

Jack Hoogland beveelt GORO aan, jullie raden het af. Wat is het nu?

Beste Brecht,

Ik neem af en toe het "superrendementsrapport" van Jack, zo ook verleden week. Als supertip wordt hierin GORO naar voorgeschoven, en dat terwijl dit aandeel precies nu uit de selectielijst van MacroTrends wordt geschrapt.

Beetje verwarrend.

Bezorgde Bert.

Bert,

De analyse van Jack is niet mis vanaf een value investing standpunt: de verhouding tussen boekwaarde en koerswaarde is inderdaad niet mis, en ja dit bedrijf heeft veel potentieel. Maar potentialiteit is nog geen actualiteit. Het verschil tussen de twee is management. Dit bedrijf mag nog zo'n rijke ertsreserves hebben, nog zo goedkoop produceren en nog zo goed gepositioneerd zijn qua sector, als het management het verknoeit, dan ben je gezien.

Onze selectie wordt onder meer geïnformeerd door de rapporten van John Doody, die een autoriteit is in het veld. Terwijl hij het aandeel zelf lang heeft aangeraden, gooide hij in september toch de handdoek in de ring. Vooral het afzwaaien van de stichter van het bedrijf (Bill Reid) en de opvolging door zijn zoon, die nog niets bewezen heeft, gaf de doorslag. Dit na een reeks van beheersbeslissingen die sowieso al niet veel vertrouwen inboezemen.

Ikzelf heb er ook geen vertrouwen in. In 2012 nog kreeg GORO verschillende rechtszaken over zich heen omwille van het niet communiceren van de reductie van hun productie met de helft, en de investering van Hochschild indertijd lijkt mij roekeloos te zijn geweest. Men stopte 65 miljoen in een project waar nog niet eens zekerheid was over de ertsgehaltenes. Pas toen het 43-101-formulier moest worden opgemaakt, bleek dat die wel eens lager konden zijn dan wat de verwerkende machinerie aan input nodig heeft om rendabel te zijn. Tja ...

GORO lijkt mij dus een geval van goudkoorts te zijn: begin 2012 was de sky nog the limit, en iedereen wou in die sector, zeer rendabel of gewoon rendabel, het maakte niet zoveel uit. Maar het is pas nu, met de dalende goudprijzen, dat het kaf van het koren gescheiden zal worden, en we waarlijk zullen zien wat het management waard is. Persoonlijk verwacht ik dat goud gemakkelijk nog de grens van 1000 dollar kan tikken, voor het weer beter gaat.

Wil u in de tussentijd GORO bezitten?

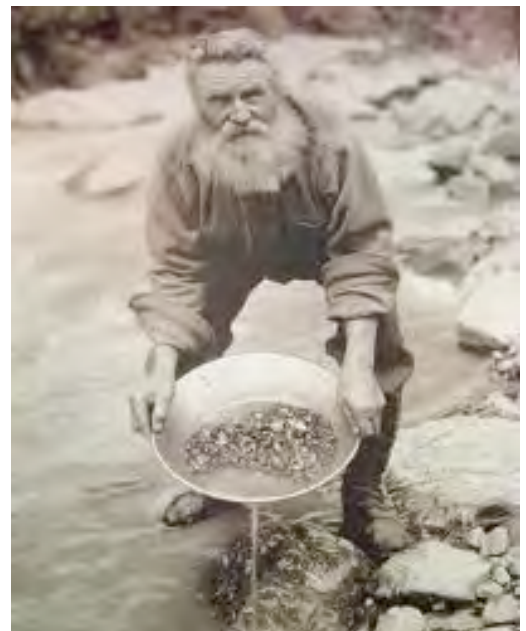
Ik niet.

Beste groeten,

Brecht.

Goro: niet slecht op papier, maar kijk je naar de manier waarop het bedrijf geleid wordt, dan is het plaatje al veel minder overtuigend.

Vergeet niet dat in het voorbije decennium een ware gold rush is geweest, waarbij heel wat projecten zijn opgestart die rekenden op een NOG hogere goudprijs. Iedereen moest en zou een goudmijn bezitten. Het is pas nu, bij dalende goudprijzen, dat het kaf van het koren gescheiden wordt wat management-skills betreft.

Wat te doen met mijn levensverzekeringen?

Beste Brecht,

Ik heb twee levensverzekeringen lopen: eentje bij deltalloyd en eentje bij Aegon. Loop ik hier nu ook een risico ivm diefstal via de overheid of is dit anders bij een verzekeringmaatschappij? Want als ik de producten af wil kopen dan gaat mij dat wel 60 a 70% kosten. Ook zonde. Wat is jou advies?

Beste groeten,

Bezorgde Bert.

Trouwe aanhanger van macrotrends.

Beste Bert,

Inzake levensverzekeringen moet dit geval per geval bekeken worden, en zeker met een fiscaal jurist erbij. Dat ben ik zelf niet, maar ik kan u met vertrouwen doorverwijzen naar Kurt De Haen, die onlangs nog te gast was op ons congres. Hij is te bereiken op kurtd@vmb.be en antwoordt vrij snel. Hij is niet goedkoop, maar wel degelijk. En dus toch goedkoop. ;)

Wat het macro-economische betreft: ik ga niet beweren dat je levensverzekering nooit uitbetaald gaat worden ofzo. Dat is sloganesk. Wat ik wel voorspel is dat de waarde van uw levensverzekering, uitgedrukt in euro's van vandaag, in de komende jaren serieus gaat zakken.

De redenering daarachter is verrassend simpel, en daarom aanvaarden de meeste mensen ze niet: de overheid zal het geld dat ze tekort heeft, laten bijdrukken door de centrale bank. Dat betekent dat alle kapitaal dat in fiatgeld wordt aangehouden zal afwaarderen.

Of dat nu bij een private verzekeringsinstelling is of een publieke maakt niet zoveel uit: geld is de helft van iedere transactie in een vrije markt, en dus wordt alles wat in die munt uitgedrukt is, door dit beleid aangetast.

Wat ook mogelijk is dat de overheid er een belasting op gaat heffen, die mogelijks zelfs retro-actief zal zijn. Je weet maar nooit: in Polen zijn de pensioenfondsen al genationaliseerd, en in België werd zopas bekend dat bepaalde beleggingsfondsen zullen belast worden in retrospect, vanaf 2005!!! Ik zeg het, en ik blijf het zeggen: tegenpartijrisico beperken wordt zaak nummer één in de komende tijd.

Ik ben 32 jaar, dus dit soort keuzes moet ik nog niet maken. Maar mocht ik van u zijn, dan koos ik na een degelijk fiscaal advies voor de absolute controle over mijn fondsen. De psychologische kost van het verlies dat ik vandaag monetair zou moeten nemen zou voor mij niet opwegen tegen de psychologische kost van jarenlange twijfel over de grootte van het risico dat ik alles verlies. Maar waarderingen zijn subjectief, en dus kan dat voor u anders zijn.

Kortom:

1. fiscaal advies vragen, zodat de monetaire kost u 100 % duidelijk wordt.
2. bespreken met de geliefden, zodat de psychologische kost u 100 % duidelijk wordt.
3. afwegen tegen elkaar, en beslissen.

Beste groeten,

Brecht.

Eén op de twee Belgen zal het moeten doen met een pensioen van 800 euro.

Laat het u niet overkomen.

Advertentie voor een levensverzekering. Er wordt gezinspeeld op de mogelijkheid om er uw pensioen mee aan te vullen. Maar in welke termen? De pensioenen zullen betaalbaar blijven, geen nood. Men zal het geld bijdrukken dat men tekort heeft.

Beleggingsrooster

85-90% van het beschikbare vermogen							
Instap	Naam	Symbool	Prijs bij instap	Koers op 16/12/2013	€ %Winst (verlies)	Risico	Advies
30-6-2011	Fysiek goud	XAU**	1046,74	957,94	-8,48%	Laag	Kopen
30-6-2011	Fysiek zilver	XAG**	23,23	19,53	-15,93%	Laag	Kopen
7-11-2011	Remnimbi/Yuan	CNY	0,1137	0,1196	5,19%	Middel	Houden
14-8-2012	Singapore Dollar	SGD	0,652	0,5779	-11,37%	Middel	Houden
19-8-2011	Zwitserse Frank	CHF	0,8777	0,8185	-6,74%	Middel	Houden
19-8-2011	Canadese Dollar	CAD	0,7056	0,6863	-2,74%	Middel	Houden
4-10-2011	US Dollar	USD	0,751	0,7263	-3,29%	Middel	Houden
7-1-2012	Bitcoin	BTC	5,36	628,00	11616,42%	Middel	KOPEN!!!
10-15% van het beschikbare vermogen, begin met risico 'laag'							
Instap	Naam	Symbool	Prijs bij instap	Koers op 16/12/2013	€ %Winst (verlies)	Risico	Advies
30-6-2011	Franco-Nevada	FNV.TO	37	42,02	13,57%	Laag	Kopen
30-6-2011	Royal Gold	RGLD	58,57	45,32	-22,62%	Laag	Kopen
30-6-2011	Sandstorm Gold	SAND	6,09	4,2	-31,03%	Middel	Houden
7-1-2012	Eldorado Gold	ELD	14,8	5,97	-59,66%	Middel	Houden
11-3-2013	Colossus Minerals	CSL.TO	2,47	0,17	-93,12%	Hoog	Houden
30-6-2011	Silver Wheaton	SLW.TO	31,85	20,36	-36,08%	Middel	Houden
30-6-2011	First Majestic	FR.TO	17,84	10,15	-43,11%	Middel	Houden
9-12-2012	Hugoton Roy. T.	HGT	7,37	8,14	10,45%	Middel	Kopen
19-8-2011	Allana Potash	AAA	1,34	0,33	-75,37%	Hoog	Houden
10-12-2012	Mesa Roy. Trust	MTR	20,61	20,52	-0,44%	Middel	Houden